

Landsmøtet 1983

Bilag 12.1

Cathrine Solberg

ÅRSMELDING 1982

Norges Naturvernforbund

I N N H O L D S F O R T E G N E L S E

Året 1982,	S.
A. Organisasjonen,	S.
Landsmøtet,	"
Landsstyret og styreutvalget,	"
Sekretariatet,	"
Organisasjonsutvikling, organisasjonsarbeid	"
Arbeidet i forbundets faste komiteer,	" 1
Arbeidet i forbundets midlertidige utvalg,	" 1
Forbundets samarbeid med og representasjon i andre organisasjoner,	" 1
Økonomien,	" 1.
B. Naturvernsaker,	" 2
Forvaltning - lover og bestemmelser,	" 2
Vern av naturområder og -forekomster,	" 3
Dyreliv, jakt, fangst og fiske,	" 3
Energi,	" 3
Forurensning,	" 4
Andre naturvernsaker,	" 5
C. Informasjon,	" 5
"Norsk Natur"	" 5
Salgsartikler og publikasjoner	" 5
Kontakt med massemedia,	" 5
Møter, seminarer, kurs m.v.,	" 5
Deltakelse i andre arrangementer, o.a.	" 5
D. Norges Naturvernforbund,	" 5
Oversikt over kretsforeningene,	" 5
Faste komiteer,	" 5
Midlertidige utvalg,	" 5
Samarbeid med og representasjon i andre organisasjoner,	" 6
Representasjon i offentlige råd, komiteer og utvalg,	" 6
Landsstyrets sammensetning,	" 6
Sekretariatet pr. 31. desember,	" 6

ÅRET 1982.

S.
S.
" 1
" 1
Blant de mest dominerende saksfelter innenfor naturvernet kan nevnes energispørsmål og vassdragsvern, oljevirkosomheten - særlig helårsboring i nord og gassrørledning gjennom Norge -, forvaltningen av dyrelivet, ettervern av fredete områder og gift- og forurensningsspørsmål.

" 1
" 1
" 2
" 2
" 3
" 3
" 3
" 4
En av konklusjonene på Høyesteretts plenumsdom i Altasaken må være at vassdragsreguleringslovens bestemmelser ikke er gode nok til å sikre en forsvarlig behandling av naturressursene og allmenne interesser eller dekkende for de krav som myndighetene mener bør stilles til saksbehandlingen i vassdragsreguleringsaker. Forbundets forslag til endringer i loven inneholder derfor en rekke presiseringer og nye bestemmelser. Et lov-revisjonsarbeid tar gjerne lang tid, og ved årets utgang forelå det ikke noe lovutkast fra Olje- og energidepartementet.

" 5
" 5
" 5
" 5
" 5
" 5
Norges Vassdrags- og Elektrisitetsvesen's organisasjon er fortsatt i søkelyset. Det er særlig det uheldige forholdet at de forretningsmessige og forvaltningsmessige oppgaver ved vassdragsutbygging ligger i en institusjon som er gjenstand for den sterkeste kritikken. NNV har i sin uttalelse til Leiro-utvalgets innstilling gått inn for en kraftig oppdeling av NVE.

" 5
" 5
" 5
" 5
" 5
" 6
Først på året konsentrerte NNV seg om å få med flest mulig vassdrag i Regjeringens samlede plan for vassdrag. Regjeringens framlegg til samlet plan innebærer at vel 30 prosjekter er holdt utenfor. Blant disse er Breheimen, Etna/Dokka og Saltfjellet/Svartisen. Det er således ikke tale om noen samlet plan for vassdrag i egentlig forstand.

" 6
" 6
" 6
" 6
" 6
" 6
Forbundet har, delvis sammen med Norges Jeger- og Fiskerforbund (NJFF) og Norske Turistforeningers Forbund (NTF), konsentrert vassdragsvernarbeidet om de nevnte vassdragene. I denne forbindelse satte vi i september i gang kampanjen "Gode hus sparer vassdrag". På slutten av året fant vi det nødvendig å arbeide for å hindre at flere vassdrag under stortingsbehandlingen ble holdt utenfor den samlede planen. Særlig gjaldt dette øvre Glåma og Gaularvassdraget. Ved utgangen av året hadde Stortinget ikke tatt stilling til Regjeringens proposisjon om "Samlet plan for vassdrag."

Når det gjelder olje- og gassvirksomheten, har NNV konsentrert arbeidet om planleggingen av den mulige gassrørledningen gjennom Norge til Kiel, et gigantprosjekt uten sidestykke i norsk historie. I tillegg har forbundet vært opptatt av oljepolitiske synspunkter, særlig aktivitetsnivået sett i forhold til nasjonalproduktet.

Lov om viltet trådte i kraft 2.april. Gjennom loven er alle landpattedyr, fugler, krypdyr og amfibier i utgangspunktet fredet - en seier for naturvernet. Det er tidligere blitt annonsert at Norge ville ratifisere konvensjonen om vern av truede dyrearter og deres naturlige leveområder (Bern-konvensjonen) så snart viltloven var satt ut i livet. Ved årets utgang var dette ikke skjedd. Derimot forelå det et forslag fra Miljøverndepartementet om at våre to ørnearter og ulven forvaltningsmessig skal sidestilles med bjørn og jerv. For ulvens vedkommende har NNV motsatt seg dette, da arten i Skandinavia er svært tallig og truet.

NNV ba regjeringen om at Norge ikke reserverte seg mot vedtak i Den internasjonale hvalfangstkommissjonen om en midlertidig stopp av kommersiell hvalfangst. Henstillingen ble ikke tatt i følge.

Det har som tidligere vært nødvendig å stå vakt om vernede områder. Dette gjelder blant annet Jotunheimen nasjonalpark, hvor NNV, sammen med NJFF og NTF, måtte ta til motmøle mot planlagt skogsveibygging, og Hardangervidda nasjonalpark, hvor NNV mellom annet har motsatt seg bygging av husvære, en utglidning av motorferger og en ytteligere liberalisering og delegering av forvaltningsansvaret.

Av Naturvernrådets landsplan for nasjonalparker gjenstår bare opprettelsen av Saltofjellet/Svartisen. Fylkeskommunen i Nordland la på våren fram et forslag som NNV - sammen med NJFF og NTF - i store trekk sluttet seg til. Faren er at utbyggingsplaner for området i for stor grad vil få gjennomslag og redusere parkens verdi. NNV's landsmøte ba i en henvendelse til Regjeringen om at arbeidet med en landsplan for barskogsreservater ble tatt opp. Videre rettet NNV i november en henvendelse til Landbruksdepartementet om at det må etableres bindende forskrifter for skogsveibygging, slik at en kan få en forsvarlig saksbehandling.

og praksis på dette viktige feltet.

Landsmøtet gikk mot forsvarrets planer om et stort skyte- og manøverfelt på Nord-Fosen, og hevdet blant annet at nytten av et slikt felt ikke sto i noe rimelig forhold til de naturødeleggelse som ville bli følgene av et slikt felt.

Forbundet har intensivert arbeidet med gift- og forurensningsproblemer, og fikk medhold av Miljøverndepartementet mot utslipp av klorfluorkarboner (freon) fra en planlagt bedrift på Kongsvinger. Derimot vant vi ikke fram i en annen sak som også gjaldt utslipp av det samme stoffet.

Ellers har forbundet konsentrert seg om arbeidet mot utslipp til luft fra industri og varmekraftverk og de konsekvenser sur nedbør gir i Norge (Norden). Arbeidet med å informere nasjonalt og internasjonalt om sur nedbørs virkninger har høyeste prioritet.

For første gang har NNV uttalt seg mot ABC-våpen, idet landsmøtet i en resolusjon oppfordret regjeringen til økt innsats for å bygge ned lagrene av slike våpen. Forbundet mente også at nye våpen ikke måtte produseres eller utplasseres.

Stortinget trakk på våren planleggingsloven (vedtatt av Odelstinget i mai 1981) tilbake, og regjeringen nedsatte et utvalg til å vurdere på nytt lovens grunnleggende prinsipper om et generelt plankrav og konsekvensutredninger. NNV går inn for disse prinsippene og fant grunn til å beklage Stortingets og regjeringens avgjørelser.

Regjeringen gikk på høsten inn for en populær imøtekommenhet overfor etterspørsel etter hytter, som vil lede til en tilfeldig utbygging og belastning av naturområder. NNV gikk imot en slik "bit for bit"-politikk.

NNV reagerte mot de antydninger som kom fra regjeringshold om å "myke opp" praktiseringen av jordvernprinsippet, da praksisen er liberal nok som den er. Dessuten vil en slik politikk være i strid med Stortingets retningslinjer.

På våren lot NNV gjennomføre en meningsmåling om natur- og miljøvernssaker og folks syn på forbundet. Målingen var positiv for forbundet, og danner et godt utgangspunkt for en økning av medlemstallet gjennom hensiktsmessige tiltak.

Forbundet hadde en nedgang i medlemstallet. Avgangen av medlemmer har vært omtrent som vanlig, mens tilgangen har sviktet.

Antallet lokallag har økt fra 98 til 104.

Den generelle økonomiske tilbakegang, nasjonalt og internasjonalt de siste årene og NNV's medlemsnedgang har skapt økonomiske problemer for forbundet. Det har således vært nødvendig å legge stor vekt på planleggingen av tiltak for å rette opp økonomien, noe som forhåpentligvis vil slå positivt ut i

gen av
gen ha

A. Organisasjonen

terna
onomis
ndig
te op
ut i

LANDSMØTET.

Landsmøtet ble holdt den 18. og 19. juni på Namdals Folkehøgskole i Grong, Nord-Trøndelag.

44 representanter fra fylkesforeningene og Natur og Ungdom deltok ved siden av landsstyrets medlemmer, spesielt inviterte og ansatte fra sekretariatet, totalt 82 personer.

I sin tale til landsmøtet kom formannen bl.a. inn på de store overskridelsene av kostnadskalkylene ved vassdragsutbygging og etterlyste Riksrevisjonens rolle og reaksjoner i denne forbindelse.

Videre la Tveita vekt på "sur nedbør"-problemet som han karakteriserte som kanskje den største økologiske trussel den industrielle verden står overfor.

Formannen rettet også søkelyset mot noen av de avgjørelser SFT hadde tatt i 1982, og mente at etaten måtte avstå fra bedriftsøkonomiske vurderinger når de fattet sine avgjørelser.

Til landsmøtet var miljøvernminister Wenche Frogn Sellæg spesielt invitert. Hun berørte i sitt foredrag en rekke felter av departementets arbeidsområder.

Hun slo fast at miljøvern på etterskudd er dårlig økonomi og viste til store kostnader ved oppryddingstiltak.

Statsråden ga også uttrykk for at hun hadde et berettiget håp om at de store konfrontasjonene i vassdragsutbyggingssaker var forbi og kom inn på "Samlet plan"-arbeidet. Statsråden orienterte bl.a. også om at departementet for tiden var sterkt opptatt av erstatningsproblemene i samband med fredningssaker.

Miljøvernministeren hilste landsmøtet med å gi uttrykk for at hun anså Naturvernforbundet som en viktig medspiller og et supplement og korrektiv til departementets arbeid.

Uttalelser:

Landsmøtet avga uttalelser om følgende saker:

1. Nord-Fosen skyte- og manøverfelt.
2. Naturvern og ABC-våpen.
3. Samlet plan for vassdrag.
4. Landsplan for barskogreservater.

Hovedtemaer:

Hovedtema for landsmøtet var

1. NNV's syn på skogbruket.
2. Organisasjonen.

Ad. punkt 1:

Som grunnlag for diskusjonen var utstedt Ottar Krohns bok: "Skogbruk og naturvern" og landsstyrets forslag til NNV's syn på temaet - konsentrert om biologiske/økologiske konsekve av metoder og virkemidler innenfor dagens skogbruk.

Temaet ble behandlet med innlegg av

- Ragnar Frislid (NNV) med lysbildekåseri om "Skog i Norge".
- Ottar Krohn om hovedpunktene i boka.
- Einar Hjorthol (fylkesskogsjef i Sør-Trøndelag) kommenterte boka til Krohn.

Den etterfølgende debatten ledet fram til følgende vedtak:

"Landsmøtet slutter seg i hovedsak til landsstyrets forslag til Norges Naturvernforbunds syn på skogbruket. Forslaget legges til grunn for det videre arbeid med saken. Innkomne endringsforslag legges ved originalteksten og sendes forbundets fylkeslag og lokallag, Natur og Ungdom og andre berørte organisasjoner til vurdering/kommentar. Viktige synspunkter fra høringsrunden innarbeides. Endelig forslag legges fram til vedtak på landsmøtet 1983".

Ad. punkt 2:

Som grunnlag for drøftingene under dette punkt var det utstedt sammendrag av resultatene av forbundets meningsmåling "Kjennskap og innstillinger til naturvern og Norges Naturvernforbund". Meningsmålingen var drøftet på forhånd av fylkeslagene.

Dessuten hadde Inge Lien (formann i Telemark Natur- og Miljøvern utsendt sine to hefter "Funksjonell økopedagogikk" og "Organisasjonsutvikling i Norges Naturvernforbund".

Saken ble behandlet med innlegg av formann, generalsekretær og

Lien. Dessuten ble det gitt en redegjørelse fra organisasjons-
utvalgets arbeid.

*Har gitt den
ut på ?*

Vedtak:

"Landsmøtet ser eit klårt behov for tiltak med same formål
som Inge Liens forslag.

Landsmøtet ber landsstyret sørge for at emnet kvalitativ
og kvantitativ organisasjonsutvikling vert utgreidd med
utgangspunkt i landsmøtedebatten 1982. *Har landsstyret gjort?*

Landsmøtet får fullmakt til å legge opp til ein høveleg
organisasjonsmessig behandling for dei ulike forslaga til
tiltak".

Forslaget fikk landsmøtets tilslutning - mot 1 stemme.

Landsmøtet behandlet dessuten ordinære landsmøtesaker.
Årsprogrammet 1982-83 var lagt fram, ble diskutert og vedtatt.

Vedtektsendringer:

Landsmøtet vedtok å endre betegnelsen "kretsforening" til "fylkes-
lag".

Valg.

Nytt styremedlem etter Kåre Tannvik (frasagt seg gjenvalg) ble
Hans Prestbakmo med Sigurd Spjelkavik som personlig varamedlem.

Nytt styremedlem etter Jens Anton Andersen (kunne ikke gjenvelges)
ble Arne Moksnes med Bjørg Marit Andersen som personlig varamedlem.
Etter Tone Holte, som trakk seg på grunn av sykdom, ble Jens Chr.
Holm valgt som nytt styremedlem med Grete Bæverfjord som personlig
vararepresentant.

Honoraria Hamre ble gjenvalgt for en ny periode med John Rørvik som
personlig vararepresentant.

LANDSSTYRET OG STYREUTVALGET.

Landsstyret og styreutvalget hadde henholdsvis 6 og 3 møter og
behandlet henholdsvis 106 og 32 saker.

SEKRETARIATET.

Fast ansatt:

Bjørg Huseby, fra 7. juni som kontorassistent.

s bok:
INV's
konsekven
Norge".
menterte
tak:
ket.
d
-
grunden
på
ststedt e
kjennskap
id".
iljøvern
rganisa-
tær og

Engasjert:

Terje Larsen, fra 22. januar ut året som energikonsulent.
Gerd Inger Næss, fra 1. desember (til 31. desember 1983) som
informasjonskonsulent.

Permisjon:

Ragnar Frislid ble innvilget permisjon fra 1. juli til 31. des
1983.

Sluttet:

Dagrunn Danielsen sluttet 14. mai.
Sissel Lerstad sluttet 9. februar.
Mette Prytz sluttet 30. juni.

Sivile tjenestepliktige tilknyttet sekretariatet:

John Petter Lindeland dimitterte 30. juli.

Rune Aanderaa dimitterte 27. august.

Bård Michalsen ble den 21. januar avgitt følgende oppgave:

"Massem medias behandling av naturvernet som sak og Norges
Naturvernforbund som organisasjon".

Trygve Aas Olsen ble den 2. desember avgitt til følgende oppgav
"Bibliografi, sur nedbørs virkning på skog og fisk med litte
hentet fra nasjonale og internasjonale institusjoner og medi

ORGANISASJONSUTVIKLING.

Medlemsutviklingen.

Det ble ikke gjennomført noen landsomfattende vervekampanje.
Vervingen fortsatte gjennom "Norsk Natur" og fylkesvise enkelt-
tiltak.

Alle nye medlemmer mottar nå forbundets medlemsnål i sølv og et
NNV-merk, samtidig som de tilbys muligheter til å arbeide aktivt
for forbundet sentralt, fylkes- eller lokallag.

NNV hadde en nedgang i medlemstallet og det ble tatt skritt for
å kartlegge årsaken til avgangen.

Formannsmøtet.

Formannsmøtet ble holdt den 27. og 28. august på Sem i Asker og
samlet 40 deltakere.

Tema for møtet var organisasjonen. Dessuten var Tore Skedsmo fra

Studieforbundet Natur og Miljø invitert til å holde et foredrag om betydningen av og hensikten med studiearbeidet.

som

Lokallagene.

Etableringen av lokallag fortsetter og ved årsskiftet hadde forbundet 105 lokallag, dvs. 7 nye i løpet av året. Det ble gitt støtte til etablering av nye lokallag i følgende fylkeslag:

Østlandske Naturvernforening	kr. 1.000,-
Hedmark Naturvern	" 2.000,-
Møre og Romsdal Naturvern	" 1.000,-
Nord-Trøndelag Naturvern	" 1.000,-
Finnmark Naturvern	" 1.000,-

Medlemstallet.

Forbundet hadde 18 tilsluttede fylkeslag. Oppstillingen viser de enkelte foreningers og forbundets samlede medlemstall.

Kretsforeningene.

Hovedmedlemmer:	Medl. tall 1.1.82	Tilgang 1982	Avgang 1982	Medl. tall 31.12.82
Østfold Naturvern	1046	70	204	912
Østlandske Naturvernforening	6433	464	1048	5849
Hedmark Naturvern	1137	97	174	1060
Oppland Naturvern	1617	111	315	1413
Buskerud Natur- og Miljøvernforening	1289	113	205	1197
Vestfold Naturvern	1453	111	247	1317
Telemark Natur og Miljøvern	1081	59	216	924
Aust-Agder Naturvern	375	17	42	350
Vest-Agder Naturvern	670	51	118	603
Rogaland Naturvern	1605	123	296	1432
Vestlandske Naturvernforening	2216	284	409	2091
Sogn og Fjordane Naturvern	445	63	108	400
Møre og Romsdal Naturvern	1219	116	216	1119
Sør-Trøndelag Naturvern	1933	102	330	1705
Nord-Trøndelag Naturvern	995	82	169	908
Nordland Naturvernforening	1405	111	313	1203
Troms Naturvern	838	74	177	735
Finnmark Naturvern	356	48	82	322
Direkte tilsluttet NNV	148	15	37	126
Arlig betalende hovedmedl.	26261	2111	4706	23666
Livsvarige medlemmer	404	1	3	402
Familiemedlemmer	1791	245	368	1668
Natur og Ungdom	4834	306	2370	2770
Total	33290	2663	7447	28506

Fylkeslagene - tillitsmannstreff.

Det ble holdt tillitsmannsmøter i Finnmark, Troms, Nordland, Vestlandske, Rogaland, Vestfold, Buskerud, Oppland og Hedmark

med deltakere fra forbundets side ved landsstyrets medlemmer og sekretariatets ansatte.

Møtene er av største betydning for virksomheten i det enkelte fylkeslag.

NNV-kontakt.

NNV-kontakt kom ut med 9 nummer i 1982.

Kussing / Slideng

ORGANISASJONSARBEIDET.

Natur og Ungdom (NU).

NU hadde ca. 2.500 medlemmer, fordelt på 70 lokallag og 12 kretser. Medlemskontingenten var kr. 40,-, kr. 20,- for nyvervede, inkludert årsabonnement på "Natur og Samfunn", som kommer med seks nummer året.

NU's 15. ordinære landsmøte ble avholdt på Gjøvik i tiden 1.-4. januar. 25 lokallag var representert, sammen med landsstyret, arbeidsutvalget, kretsene og sekretariatet.

Landsstyret har avholdt 7 møter og behandlet 45 saker. Landsstyret besto av 11 medlemmer, med Haakon Vennemo som leder og Ida Førre som nestleder fram til 1. juli. De to sistnevnte utgjorde Sentralt utvalget sammen med Erik Gøthesen fram til 1. juli, da Førre måtte trekke seg og ble erstattet med Stig Horsberg. Det ble ikke valgt ny nestleder.

Arbeidsutvalget har vært preget av stor utskifting, og tilsammen 13 personer har hatt til forskjellig tid sittet, foruten daglig leder som også fungerer som leder i AU. Det normale tallet på AU-deltakere er 11. AU har avholdt 25 møter og behandlet ca. 80 saker.

Sekretariatet besto ved årets utgang av: Gunnar Sætra, daglig leder, Svein Langvad, redaksjonssekretær, Ingrid Barstad, ekspedisjonssekretær og Jon Ole Hedne, trykker. Hege Sander var ekspedisjonssekretær fram til 15. august.

Det har vært avholdt 5 større seminarer sentralt med meget god oppslutning. Dessuten har den lokale seminar-aktiviteten hatt en sterkt økende tendens.

Årstema var i 1982 "Natur og Nærmiljø". I forbindelse med dette ble det avholdt en sentralt seminar i Arendal, og en rekke lokale og

regi
norm
Året
avle

"Nat
Oppl
Reda
tids

"Nyt
Ansv
og t

Tras
i N
bl.
dra
ter

Uto
sur
opp

NU
FN-

org
Stu
rek

fel
Kul
og

og
ARE

Jur
Jur
Bl

regionale seminarer. Temaet ble gitt en tredeling - i feltbiologi, nærmiljø og økologisk samfunnsforståelse.

Årstemajobbingen besto av studiearbeid, lokalundersøkelser, aksjoner, avisskriving, feltbiologi og temanummer av "Natur og Samfunn".

"Natur og Samfunn" kom med seks nummer, hvorav ett temanummer.

Opplaget har vært 5.000. Redaktør har vært Jo Randen (tillitsvalgt). Redaksjonen har ellers bestått av ni personer tilsammen, med halvtidsansatt redaksjonssekretær Svein Langvad.

"Nytt fra Natur og Ungdom", NU's internblad har kommet med ti nummer. Ansvarlige for NfNU har vært Kristin Hollung og Olav Holmboe 1. halvår, og Kristin Hollung og Evald Bjerkli 2. halvår.

Trass i endel uklarheter og kommunikasjonsmessige problemer sentralt i NAK (Nordisk alternativ-kampanje) har NU tatt aktivt del i kampanjen, bl.a. med stor lokal aktivitet. NU har nå to representanter i Oppdragsgivergruppa for prosjektet "Alternativ framtid" og er representert i Samordningsgruppa.

Utover årstemaet har NU også engasjert seg i olje/gass, vassdrag, sur nedbør og samferdsel, foruten at forskjellige lokallag har tatt opp lokale og andre problemstillinger av alle slag.

NU står tilsluttet følgende paraplyorganisasjoner: Foreningen Norden, FN-sambandet, Hold Skjærgården Ren, Landsrådet for norske ungdomsorganisasjoner og International Youth Federation for Environment Studies and Conservation (IYF). NU har også samarbeidet med en rekke andre organisasjoner på konkrete tiltak og arrangementer, samt fellesuttalelser. Kontakten med Kirke- og Undervisningsdepartementet/ Kultur- og Vitenskapsdepartementet har gått gjennom Statens Ungdoms- og Idrettskontor. NU har også vært tilsluttet Studieforbundet Natur og Miljø gjennom Naturvernforbundet.

ARBEIDET I FORBUNDETS FASTE KOMITEER.

Juridisk komite.

Juridisk komite har avholdt 6 møter og behandlet 19 saker.

Blant de saker som er behandlet kan nevnes:

- Revisjon av vassdragsreguleringsloven.
- Planlegging av gassrørledning fra Tromsøflaket til Kiel.
- Juridisk komite har uttalt seg om NOU 1982:19. Generelle lovregler om erstatning for forurensningsskade.

Energikomiteen.

Energikomiteen har avholdt 3 møter og behandlet 16 saker.

De mest sentrale er:

- Opplegg for energiøkonomiseringskampanje.
- Mulig gassrørledning fra Tromsøflaket til Europa.
- NVE's organisasjon.
- Kraftsamarbeid på nordkalotten.
- Vassdragsreguleringsloven.

Komiteen har prioritert arbeidet med energiøkonomisering med vekt på å mobilisere boligsektoren gjennom kampanjen "Gode hus sparer vassdrag". Engasjementet i gassrør-prosjektet har medført et bredere oljepolitisk arbeid. Komiteen ble ved årsskiftet styrket med et nytt medlem - forsker Widar Myhrer.

Gift- og forurensningskomiteen (Jfr. årsmeldning 1981).

Komiteen har avholdt 9 møter. Som tidligere forutsatt, har komiteen konsentrert arbeidet om sin hovedutredning, men sekretariatet/landsstyret har i tillegg hatt god nytte av komiteen som et rådgivende fagorgan i flere enkeltsaker.

Komiteens mandat dekker et stort saksfelt, men ved årets slutt har man i det alt vesentlige fått skrevet ut og gjennomdiskutert innholdet i de enkelte kapitler. Det som gjenstår, er en gjennomdrøfting og utskrivning av komiteens oppsummering og konklusjon, samt den tekniske siden m.h.t. språklig redigering, trykking m.v.

Skolekomiteen.

Skolekomiteen har hatt 6 møter.

Flere møter gikk med til å planlegge kurs for lærere på Grøtbek ved Trysil. Temaet var "Skog og naturvern". Dessverre måtte kurset avlyses p.g.a. manglende oppslutning. Den sannsynlige årsaken til den svake oppslutningen er at den økonomiske støtten til kurset ble tildelt så sent at annonsering og utlysning av kurset ble sterkt forsinket.

I løpet av høsten er forberedelser gjort til arrangement av lærerkurs i 1983, denne gang med tema "Natur og kulturlandskap i nærmiljøet".

Det kommer stadig henvendelser fra klasser, enkeltelever og lærere innen alle skoleslag om informasjonsmateriell. Miljølæreprosjektet imøtekommer bare til en viss grad dette informasjonsbehovet. Skole-

komiteen har derfor drøftet ulike former informasjonsopplegg som både kan spre slik opplysning det spørres etter samt lette arbeidet i sekretariatet med disse sakene. Komiteen mener en må få forsøkt utarbeidet et system av informasjonsark som enkeltvis eller samlet kan dekke ulike sektorer.

Redaksjonskomiteen.

Redaksjonskomiteen har hatt 6 møter, ett for hvert nummer av "Norsk Natur". Komiteen har drøftet tidsskriftets innhold og profil, og har fungert som rådgivende organ for redaktøren.

Informasjons- og mediekomiteen.

Informasjons- og mediekomiteen trådte i funksjon i mars med følgende sammensetning:

Fra sekretariatet

Torbjørn Paule, Sylvi Struksnes,
Ragnar Frislid og Bård Michalsen.

Fra landsstyret

Kåre Tannvik.

Fra Natur og Ungdom

Jo Randen.

Utenfra

Informasjonsleder Svein Tornås,
markedssjef Ivar Moen og soussjef
Stein Selfors.

Første møte ble holdt 11. mars. Ivar Moen ble valgt til formann. Bård Michalsen har fungert som sekretær. Komiteen har avholdt 5 møter. Gjennom møtene og debatten som her har funnet sted har sekretariatet fått nyttige impulser til det daglige informasjonsarbeidet.

ARBEIDET I FORBUNDETS MIDLERTIDIGE UTVALG.

Aksjon Rovfugl. (Jfr. årsmelding 1981).

Bildet domineres av en meget omtalt og graverende sak på Jæren der ulovlig felling av fredet vilt, utstopping, omsetning, import, eksport m.v. nå etterforskes av Stavanger Politikammer. Saken er ikke sluttført. Forsøk på å få norsk og svensk politi til å samarbeide har lyktes og ført til oppklaringer på begge sider. Flere meldinger fra kontaktnettet tyder på at det stadig foregår en utstrakt virksomhet rundt om i landet, særlig i nord. Alt tyder nå på at politiet begynner å ta brudd på naturvern- og viltlovgivningen mer alvorlig. Forskrifter til regulering av og kontroll med fallvilt og preparering av dyr og

fugler har vært ute til høring. Dette gir grunn til å håpe på oversiktlige og sunnere forhold i framtiden.

Femundutvalget (Jfr. årsmelding 1981).

Femundutvalget har fortsatt overvåkingen av vassdraget - med s på å hindre uheldige inngrep og disposisjoner.

Friluftsutvalget (Jfr. årsmelding 1981).

NNV sendte 31.3. ut ~~Friluft~~utvalgets forslag til NNV's syn på fritidsbruk av natur til høring i organisasjonen.

De innkomne uttalelser ble i løpet av høsten vurdert av utval I utvalget er det enighet om et revidert forslag som vil bli f landsstyret.

Organisasjonsutvalget.

Utvalget ble nedsatt av landsstyret som en følge av organisj debatten på landsmøtet 1981.

Utvalget hadde 3 møter og avga en midlertidig rapport på lands

Det midlertidige økonomiutvalget.

I landsstyremøtet 5.-6. desember 1981 ble det nedsatt et interi utvalg for klargjøring av

- en utskillelse av salget som eget foretak
- opprettelse av en sponsororganisasjon eller stiftelse uten forbundet
- Norsk Natur som egen stiftelse.

I interimsutvalget sitter Jens Anton Andersen (landsstyrets rep. Eivind Smith (repr. fra Juridisk komite), Torbjørn Paule, Sylvi Struksnes og Magne Midttun.

Interimsutvalget har i løpet av året hatt 3 møter.

Utvalget vedr. vern av havets biologiske ressurser (HBR-utvalget Kystselutvalget (jfr. årsmelding 1981) ble oppløst på landsstyre den 12. mars. Samtidig ble det besluttet å oppnevne et nytt utva til å ta seg av spørsmål vedr. havets biologiske ressurser. Utva ble oppnevnt den 17. juni og består av Jens Chr. Holm, Magnar N haug og Nils Røv; Magne Midttun er utvalgets sekretær. Utvalgets mandat ble vedtatt den 1. oktober og går i hovedsak ut på

- å utarbeide forslag til NNV's syn på havets biologiske ress
- å holde seg løpende orientert og evt. avgi innstillinger i

av vesentlig betydning vedr. Hovedtemaer som fiskeri-, sjøpatte-
dyr- og sjøfuglspørsmål, samt marine verneområder.

Utvalget har hatt ett møte hvor bl.a. hovedlinjene for utvalgs-
arbeidet er trukket opp.

FORBUNDETS SAMARBEID MED OG REPRESENTASJON I ANDRE ORGANISASJONER.

Den europeiske nasjonalføderasjonen (Jfr. årsmelding 1981).

Generalforsamlingen ble holdt i Ramsau i Tyskland 20.-23. mai.
Det møtte delegater fra 11 europeiske land. Tre nye medlemmer ble
opptatt i føderasjonen.

Uroen etter generalforsamlingen i Italia i 1980 hadde ført til
at enkelte medlemmer ikke møtte. For å søke stridighetene bilagt,
valgte generalforsamlingen en forhandlingsgruppe på tre personer
(Presidenten Kuenen NL, Kopasz H og Midttun N).

Føderasjonens økonomi er meget vanskelig. Det ble henstilt til med-
lemmene å øke kontingenten og å innbetale denne tidlig i regnskaps-
året.

Møtets hovedtema var "Verdens naturvernstrategi og føderasjonens
rolle".

Neste generalforsamling ble vedtatt lagt til Plitvice i Jugoslavia
i september 1983.

Det ble arrangert utferd til Berchtesgaden Nasjonalpark.

Samarbeidet med NNV's søsterorganisasjoner i Norden.

Sekretariatene for de ideelle naturvernorganisasjonene i Danmark, Sverige, Norge, på Island og Færøyene har holdt 2 møter, henholdsvis fra 28. juni - 2. juli på Island og 21. november i Stockholm.

"Alternativ Framtid".

Sammen med en rekke andre organisasjoner og bevegelser ble den 27. september rettet en søknad til Kultur- og vitenskapsdepartementet om 1,2 millioner kroner til dekning av forprosjektet i Norge for utredningen av en "Alternativ Framtid for de nordiske land i samarbeid med ett eller flere u-land" (Søknaden er innlevert 1. oktober).

NNV er deltaker i oppdragsgivergruppen, som er den avgjørende m.h.t. mandat og hovedintensjoner med utredningen.

Samarbeidsrådet for naturvernsaker (SRN) (Jfr. årsmelding 1987)

SRN har engasjert seg i blant annet følgende saker:

- Hardangervidda nasjonalpark (se under naturvernsaker)
- Jotunheimen nasjonalpark (se under naturvernsaker)
- Njardarheim
- Forvaltning av vannressursene - Samlet Plan (se under naturvernsaker)
- Saltfjellet/Svartisen (se under naturvernsaker)
- Breheimen
- Etna/Dokka
- Deltakelse i statlige råd
- Rammevilkår for utnyttelse og drift av våre fjellstuer
- Inngrep og anlegg for tung turisme i naturområder av høy kvalitet
- Utnyttelse av våre viltressurser
- Planleggingsloven - naturvernlovens § 2
- Praktisering av motorferdselsloven.

Fra 1. januar gikk Norske Turistforeninger Forbund (NTF) inn som medlem av SRN istedenfor Den Norske Turistforening (DNT). DNT har observatørstatus i rådet.

De tre samarbeidende organisasjoner, NJFF, NNV og NTF, arrangerte i SRN-regi et informasjonsmøte om Breheimen, Etna/Dokka og Saltfjellet/Svartisen i Oslo Konserthus (lille sal) 15. november 1987.

Arrangementet samlet fullt hus, ca. 400 mennesker. Det var gratis adgang, men en "frivillig" ordning med "utgangspenger".

Oscar Breien har fram til 9. desember tatt seg av sekretærfunksjonen i rådet og har i tillegg vært saksbehandler for Hardangervidda.

Det har vært holdt 5 møter i SRN i løpet av året.

Miljøverndepartementet bevilget kr. 20.000,- i driftstilskudd til SRN og kr. 10.000,- til informasjonsmøtet i Konserthuset. Videre ble det tatt inn kr. 1.800,- i "utgangspenger" på arrangementet i Konserthuset.

De samlede utgifter til SRN's virksomhet var på kr. 32.000,-.

Retningslinjer for O-idrettens forhold til naturmiljø og rettighetshavere (Jfr. årsmelding 1981).

Kontaktgruppa som består av representanter for berørte og interesserte organisasjoner og institusjoner, hadde møte i september for å utveksle synspunkter på hvordan retningslinjene fra 1981 hadde fungert i praksis og for evt. å foreta justeringer. Det var kommet inn mange positive signaler og få rapporter om konflikter. Alt tyder på at man er på rett vei.

Av de mange spørsmål det var enighet om å søke avklart, var definisjonen av "plantefelt" hvor tolkningene er ulike. Dette spørsmålet skal Miljøverndepartementet og Landbruksdepartementet samarbeide om.

Samarbeidsutvalget skog/vilt.

Utvalget har i alt hatt 2 møter. Landbruksdepartementet og Miljøverndepartementet alternerer m.h.t. formannsvervet.

Sekretariatets funksjon tilligger Direktoratet for vilt og ferskvannsfisk. Mandat, arbeidsform og økonomi er drøftet.

Problemstillingen elg/skog er viet særlig oppmerksomhet.

Kontaktutvalget for miljøvernundervisning.

NNV innehar sekretariatsfunksjonen i Kontaktutvalget for miljøvernundervisning. Foruten NNV er Miljøverndepartementet, Grunnskole-

rådet, Rådet for Videregående opplæring, Norsk Lektorlag, Lærerlag, De Pedagogiske Høgskoler og Det Norske Skogselsk representert i utvalget. Utvalget hadde i løpet av året 2 Kontaktutvalgets redaksjonsutvalg hadde flere møter i november og desember for å utarbeide et informasjonsblad som skal ut til norske skoler. Kontaktutvalget besluttet å prioritere arbeidet med "Miljø -85" (se s.55) fram til 1985.

Kontaktmøter med Miljøverndepartementets politiske ledelse.
NNV ved formannen og generalsekretæren har hatt 3 kontaktmøter med miljøvernminister Weche Frogn Sellæg 18/2, 5/3 og 15/9. I tillegg har Oscar Breien møtt ved behandling av Hardangerv

Av saker som er tatt opp med statsråden kan nevnes Hardangervidda, forvaltning av vannressursene/Samlet plan for vassdragsområdene Breheimen, Etna/Dokka, Saltofjellet/Svartisen og planlegging av naturvernloven - naturvernlovens § 2.

ØKONOMIEN.

Resultatregnskapet er gjort opp med et overskudd på kr. 21.170,58 som reduserer underbalansen til kr. 286.170,58.

Beholdningen av salgsvarer er oppskrevet med kr. 20.000,- til kr. 160.000,-.

Vervepremier til en verdi av kr. 15.180,93 overføres til 1985.

Aksjeposten under fondsmidler som er bokført med kr. 34.170,58 hadde ved årsskiftet en kursverdi på kr. 40.460,-.

Vi viser forøvrig til resultatkonto og status pr. 31/12 1984.

Resultatregnskap 1/1 - 31/12 1982.

Inntekter:

Kontingenter, hovedmedlemmer	kr. 1.678.640,00	
" familiemedlemmer	" 16.680,00	
" institusjonelle	" 31.600,00	
" livsvarige	<u>" 1.500,00</u>	
Kontingenter i alt	kr. 1.728.420,00	
Andeler til fylkeslagene	÷ " <u> 543.575,00</u>	kr. 1.184.845,00
Statstilskudd	kr. 1.130.000,00	
Haldor Viriks legat	" 200.000,00	
Kronerulling	" 39.881,15	
Medlemsbidrag	" 25.213,66	
Andre bidrag	<u>" 33.100,00</u>	" 1.428.194,81
Salg av publikasjoner, m.m. (netto)	kr. 466.529,93	
Produksjon av salgsvarer	÷ " <u> 401.877,85</u>	
	kr. 64.652,08	
Prod.støtte til "Skogbruk og naturvern":		
fra Miljøverndepartementet	" 25.000,00	
fra Landbruksdepartementet	" 20.000,00	
Prod.støtte til "Litteratur om natur":		
fra Miljøverndepartementet	" 40.000,00	
Oppskrevet varebeholdning	<u>" 20.000,00</u>	" 169.652,08
Abonnenter og salg av tidsskrift	kr. 67.700,00	
Annonser	<u>" 3.933,75</u>	" 71.633,75
Renter og utbytte av fonds m.v.		60.384,96
Andre inntekter		<u>" 1.000,00</u>
		<u>kr. 2.915.710,60</u>

Resultatregnskap 1/1 - 31/12 1982.

Utgifter:

Lønn og sosiale utgifter, sekretariatet		kr. 1.42
Sivile tjenestepliktige		" 4
Revisjon og regnskapsføring EDB		" 2
Kontorleie, varme, elektrisitet, vedlikehold		" 14
Kontorutstyr	kr. 29.028,44	
Rekvisita	" 26.944,62	
Porto	" 82.064,25	
Telefoner	" 74.093,40	" 212
Landsmøtet og styremøter	kr. 88.117,42	
Andre møter/konferanser, reiser/befaringer	" 55.509,31	" 143
Medlemsfortegnelse/kontingent- inkasso	kr. 120.468,76	
Belastet fylkeslagene	÷ " 32.395,50	" 88
Tilskudd til ungdomsorganisa- sjonen	kr. 30.000,00	
Nedskrivning på lån Natur og Ungdom	" 20.000,00	" 50
Tilskudd oppstarting av lokallag		" 6
Avsatt for livsvarige medlemmer		" 1
Kontingenter og samarbeid med andre organisasjoner		" 18
Verving av nye medlemmer		" 9
Tidsskrifter "Norsk Natur"		" 642
Annen opplysningsvirksomhet	kr. 69.585,53	
Tilskudd fra Undervisningsdep. ÷	" 15.000,00	" 54
Saksbehandling m.v., vassdragssaker		" 26
Årsoverskudd		" 21
		<u>kr. 2.915</u>

Status pr. 31/12 1982.

Aktiva:

1.426	Kassa	kr.	8.226,66	
47	Kreditkassen 6001.05.70835	"	104.996,42	
27	Postgiro 509 46 02	"	66.236,91	
140	Postgiro 236 22 59	"	85.850,59	
	Postgiro 495 85 59	"	22.732,76	
	Postgiro 236 87 85	"	<u>2.919,00</u>	kr. 290.962,34
	Diverse debitorer			" 57.566,75
212	Beholdning av salgsvarer			
	pr. 1/1 1982	kr.	140.000,00	
	Oppskrevet 1982	"	<u>20.000,00</u>	" 160.000,00
143	Beholdning av vervepremier			
	pr. 1/1 1982	kr.	16.570,93	
	Innkjøpt 1982	"	<u>6.000,00</u>	
88		kr.	22.570,93	
	Uttak 1982	"	<u>7.390,00</u>	" 15.180,93
	Fondsmidler, bankinnskudd	kr.	52.308,00	
	" aksjer	"	34.170,00	
50	" kontorinnredning			
6	pr.1/1-82	kr.	32.597,-	
1	Avskrevet			
18	1982	÷ "	<u>12.000,-</u>	20.597,00
9	Underbalanse pr. 1/1 1982	kr.	307.925,83	" 107.075,00
642.	Overskudd 1982	÷ "	<u>21.755,25</u>	" 286.170,58
54.				<u>kr. 916.955,60</u>
26.				
21.				
<u>915.</u>				

Status pr. 31/12 1982.

Passiva:

Diverse kreditorer		kr. 665
Avsatt til nordisk hefte om verdens naturvern- strategi		" 30
Avsatt til kontaktutvalget for naturvern- undervisning		" 67
Tilskudd til informasjonsarbeidet mot sur nedbør:		
fra Miljøverndepartementet	kr. 61.000,00	
disponert 1982	÷ " 14.000,00	" 47
Fonds: Albert Grøvs fond	kr. 27.875,00	
Maren Stamsø Knutsens gave	" 10.000,00	
Livsvarige medlemmers fond pr. 1/1-82	kr. 67.700,-	
Avsatt nytt medl."	<u>1.500,-</u>	" <u>107.</u>
		<u>kr. 916.</u>

Spesifikasjoner over diverse mellomværender:

	Inge Ove Tysnes, for meget utbetalt honorer	kr.	230,00
	Svein Nicolaysen, deponert for husleie	"	5.600,00
. 665.0	Natur og Ungdom, lån, rekvisita, m.v.	"	26.639,75
	Nasjonalparføderasjonen	"	3.871,00
30.0	Idun, premiefond pensjonsforsikring	"	12.226,00
	Televerket, abonnentlån	"	9.000,00
67.0	Diverse debitorer	<u>kr.====</u>	<u>57.566,75</u>
47.0	Inntrukne, ikke betalte skatter 6/82	kr.	58.821,00
	Kommunekassereren i Oslo, Arbeidsgiveravg. 6/82	"	33.054,00
	Fylkesskattesjefen i Oslo, MVA 6/82	"	22.765,71
	Administrasjonen for sivile tjenestepliktige	"	650,00
	Aksjon Bygde Noreg, feil innbetalt	"	90,00
	Fabritius Trykkeri	"	160.975,00
107.0	Fellesekspedisjonen A/S	"	639,65
	Norske Argus A/S	"	3.264,00
<u>916.9</u>	<u>NSB Reisebyrå</u>	"	<u>3.994,00</u>
	Opsahl A/S	"	61.729,20
	Rasjonell Bokføring	"	2.880,00
	Vassdragsvernrådet	"	668,65
	Fylkeslagene, kontingentandeler m.v.	"	287.324,39
	Forskuddsbetalte kontingenter 1983	"	29.025,00
	Diverse kreditorer	<u>kr.====</u>	<u>665.880,60</u>

B. Naturvernsaker

FORVALTNING - LOVER OG BESTEMMELSER.

"Miljøvern, kartlegging og forskning i polarområdene".
(St.meld. nr. 26 (1982 -83). (Jfr. årsmelding 1979)).

I en uttalelse til Stortingets kommunal- og miljøvernkomité og utenriks- og konstitusjonskomité om Regjeringens polarmå ga forbundet uttrykk for at de samme grunnleggende prinsipper må legges til grunn for forvaltningen av begge de polare områder. Disse må være jordklodens "fristeder", hevdet vi - og søke å gjøre dem til et miljø som er mest mulig upåvirket av menneskelig virksomhet.

Det fremgår av stortingsmelding nr. 26 at regjeringen ikke er enig i en slik målsetting, hevdet forbundet.

Vi påpekte at regjeringen legger opp til en altfor ettergivende holdning til nærings- og utnyttingsinteressene i forhold til miljøet, det vi mener bør være den overordnede målsetting.

For Svalbards vedkommende synes det også som om regjeringen i en betenkelig grad akter å gå på akkord med de forpliktelser Norge har etter Svalbardtraktatens § 2, hevdet forbundet.

Også når det gjelder Norges forvalteransvar i Antarktis, kommer regjeringens unnvikende holdning til verneinteressene klart uttrykk i meldingen. "De økonomiske ringvirkningene av eventuelle olje- og gassutvinning i stort omfang fortjener oppmerksomhet", hevdet regjeringen. Videre fant man at "av andre biologiske grunner er det i første rekke krillen som er interessant".

Lov om viltet. (Jfr. årsmelding 1981).

Loven trådte i kraft den 2. april. Gjennomføringen av fredningsprinsippet medfører at en rekke nye forskrifter skal settes opp for livet. NNV har i denne sammenheng tatt del i en omfattende høringprosess. Her nevnes:

- Spørsmål vedr. fallvilt, vilt felt utenom ordinær jakt og prepareringsadgang og autorisering av preparanter.

NNV har stort sett sagt seg enig i DVF's forslag til

forskrifter. Forbundet har særlig understreket nødvendigheten av at man kommer i gang med en autorisasjonsordning for preparanter slik loven foreskriver.

- Fastsettelse av jakttider for sesongen 1983-84.

NNV's prinsipielle synspunkter i forbindelse med jakt og fangst ble understreket. Spørsmål av særlig betydning for truede og sårbare arter ble viet spesiell oppmerksomhet, og DVF ble bedt om å ta særlige hensyn ved fastsettelse av jakttider for trekkende arter. "Mange av disse er utsatt for sterk beskatning i andre land samtidig som deres leveområder gradvis blir inn-snevret eller ødelagt. Norge deltar i faglige og politiske organer for bl.a. å finne fram til overenskomster som kan sikre disse artene mot utryddelse. I den sammenheng er det meget viktig at vi "feier for egen dør" her hjemme og er en foregangs-nasjon også i jaktlig sammenheng", heter det bl.a. i NNV's uttaltelse.

- Forslag til forskrifter m.v. om våpen og ammunisjon til storviltjakt og småviltjakt.

Til dette forslaget uttalte NNV bl.a. at bruk av rifle til skogsfugljakt fortsatt bør være forbudt. Våre nåværende svake stammer av skogsfugl (særlig storfugl) tilsier ingen endring av gjeldende forbud. Faremomenter drar i samme retning. Vedr. et spørsmål om aldersgrense 18 år for villreinjegere, ga NNV uttrykk for at en slik grense burde være hovedregel ved jakt på alle hjortedyr-arter, men at dispensasjon bør kunne gis til person som har fylt 16 år når denne ledsages av person over 18 år.

- Revisjon av storvilt og beverforskrifter.

I denne sammenheng uttalte NNV bl.a. at jegere i et jaktvald bør pålegges å ha adgang til sporhund, at det pålegges å oppnevne jaktleder(e) for valdet og at et skjevt jaktresultat ett år bør kunne rettes opp ved kvotetildelingen det påfølgende år.

Nye forskrifter om forvaltning av truede og sårbare arter.

NNV's prinsipielle standpunkt når det gjelder forvaltningen av truede og sårbare arter, er bl.a. at myndighet til å tillate jakt/felling må tilligge et stadig høyere organ i statsforvaltningen, jo større faren er for at en dyreart kan bli utryddet og jo større internasjonalt ansvar Norge har for arten.

Uva angår våre store rovdyr, har DVF idag bl.a. myndighet til å

dispensere fra fredningsbestemmelsene for bjørn og jerv, når det gjelder ulv, kongeørn og havørn.

Miljøverndepartementet har tatt sikte på at forvaltningsvedr. de tre sistnevnte artene skal sidestilles med de s for bjørn og jerv.

Ettersom ulven er meget fåtallig og truet av utryddelse navia, har NNV motsatt seg forslaget for denne artens ved. Selv om ørneartene fortsatt regnes som sårbare, synes beviklingen de senere år så betryggende at NNV ikke har mot at DVF får hånd om forvaltningen av disse artene.

Planleggingsloven. (Jfr. årsmelding 1981).

På tross av at forbundet hadde sterke innvendinger mot de forrige regjerings forslag til planleggingslov, hadde vi inn for og støttet lovens grunnleggende prinsipper om plankonsekvensutredninger. Loven, inkludert disse prinsipper, vedtatt av Odelstinget den 26. mai 1981.

Mot denne bakgrunn fant forbundet, i en henvendelse til Odelstinget i mars, grunn til å beklage regjeringens og Kommunestyret og miljøvernkomiteens flertallsforslag om opphevelse av planleggingsloven i sin helhet. Spesielt pekte vi på regjeringens totale avvisning av prinsippet om et generelt plankrav. NNV fant det videre betenkelig at regjeringen i mandatet til det nye utvalg til å vurdere disse spørsmål, tilkjennegir ønsket om en revurdering av planleggingslovens bestemmelser om samråd, konsultasjon og informasjon.

Ny hyttepolitikk. (Jfr. årsmelding 1981).

Regjeringen innledet sin såkalte "Ja-fase" i hyttepolitikken med et rundskriv til kommunene, fylkeskommunene og fylkesmennene. Rundskrivets formuleringer og presiseringer ville etter Natursvernforbundets oppfatning føre til vilkårlig praksis, eventuelt til uholdbare arbeidssituasjoner for kommunene dersom rundskrivets pålegg skulle følges opp. NNV uttalte i brev til regjeringen i oktober at rundskrivet la opp til en populær imøtekommenhet overfor etterspørsel etter hytter. Helhetsvurderinger blir gjort og i stedet åpnes det for en tilfeldig utbygging av naturområder. Forbundet understreket at det ikke gikk imot hyttebygging, men påpekte at det eneste akseptable utgangspunkt for hyttepolitikk måtte være hensynet til fri natur, vern av kulturlandskapet

bevaring av byggeskikk. NNV ville ikke kunne akseptere ordninger som bit for bit og ofte vilkårlig reduserte disse verdier.

Revidering av vassdragsreguleringsloven.

I juni oversendte forbundet til Olje- og energidepartementet et samlet utkast til endringer i vassdragsreguleringsloven.

I oversendelsesskrivet gjorde vi oppmerksom på at også vassdragsloven trengte en revisjon, men at vi, i påvente av dette, hadde foreslått en betydelig utvidelse av reguleringslovens virkeområde.

Forbundets lovutkast var utarbeidet bl.a. på bakgrunn av Høyesteretts plenumsdom i Altasaken.

Plenumsdommen viser at vassdragsreguleringslovens bestemmelser ikke er gode nok til å sikre en forsvarlig behandling av naturvern- og andre almene interesser og brukerinteresser i vassdragsreguleringssaker, hevdet forbundet. Plenumsdommen viste også at loven, slik den lyder i dag, ikke er dekkende for de krav som etter de politiske myndigheters syn bør stilles til saksbehandlingen i vassdragsreguleringssaker. Etter vår mening var det derfor nødvendig med mer omfattende endringer i vassdragsreguleringsloven enn man kanskje tidligere hadde regnet med.

Følgende forslag og merknader kan nevnes:

- NNV har det prinsipielle syn at naturinngrep må behandles likt i lovgivningen, uansett inngrepets formål. I lovforslaget tok vi konsekvensen av dette ved å sløyfe passusen "vassdragsreguleringer som fremmer industrielle formål".

I praksis har en rekke former for kraftutbygging med alvorlige følger for naturmiljøet falt utenfor reguleringsloven. Det skyldes at begrepet "vassdragsregulering" i lovens § 1 er tolket innskrenkende i praksis, slik at det ikke omfatter rene elvekraftverk og annen kraftutbygging med små magasiner, samt fallhøyderereguleringer. Fordi konsesjonsplikten bare gjelder reguleringer til industrielle formål, vil selv omfattende vassdragsinngrep til f.eks. vannforsynings- eller jordbruksformål, falle utenfor. Grensen for hvilke tiltak som på denne måten føres inn under loven, faller derfor på ingen måte sammen med hvilke prosjekter som kan ha slike skadevirkninger for naturmiljøet at lovens regler bør gjelde.

I utkastets § 1 foreslo vi derfor begrepet "vassdragsregu-

lering" presisert og utvidet slik at loven kan oppføre reguleringer med magasiner som kan påvirke naturmiljøet og endre landskapsbildet av betydning.

Etter NNV's mening var det klart at overføring av vann fra en elv til en annen elv (som f.eks. i Lomenutbygging) ikke skal gå inn under loven.

- Som en ny § 4 b foreslo forbundet regler om konsekvens der hovedprinsippet må være plikt til å få utført slike analyser. Søkeren skal fremlegge et program for konsekvensanalyse. Melding om dette programmet skal kunngjøres så interesserte kan få uttale seg.

For å fremme en uforpart vurdering, bør analysen som foreslås utføres av fagfolk som ikke er direkte tilknyttet søkeren. Nærmere bestemmelser om konsekvensanalysen bør treffe departementet som vedkommende analysetema etter saksforholdet mellom departementene hører under.

- Forbundet foreslo at en søknad ikke kan kunngjøres og offentliggjøres før fullstendig søknad og konsekvensanalyse er innkommet. Naturvernforbundet anser en slik regel nødvendig på flere grunner. Den kan bidra til at arbeidet med konsekvensanalyser blir igangsatt på et helt tidlig stadium av planleggingen, den sikrer at interesserte og offentlige myndigheter får et fullstendig og dekkende grunnlag for sine uttalelser og den beskytter høringsinstansene mot å miste oversikt over søknadsdokumentene ved at de blir utstedt ett etter ett.

- Forbundets utkast inneholdt også bestemmelser om at søkeren kan pålegges å utrede andre reguleringsalternativer enn den han prinsipalt søker om. En slik regel er nødvendig for å oppnå en reell vurdering av forskjellige utbyggingsalternativer. Bestemmer søkeren seg for å foreta planendringer som kan ha en nevneverdig betydning for forholdene i vassdraget, må konsekvensene av den nye planen klarlegges etter de samme prinsippene som gjelder, og interesserte og berørte instanser må få uttalelse om dem.

I oversendelsesbrevet ga NNV uttrykk for at vi anser revisjon av vassdragsreguleringsloven som en sak av største betydning. Det er maktpåliggende at de prinsipper om ivaretagelse av naturmiljøet i vassdragsreguleringssaker som er nedfelt i sentrale stortingsdokumenter fra de senere år, blir tatt opp og videreført i loven, hevdet vi.

fan NVE's organisasjon.

ljø Det såkalte Leiro-utvalgets innstilling som tar for seg endringer
i NVE's organisasjon ble behandlet i energikomiteen, juridisk
van komite og landsstyret. NNV sendte sin uttalelse om dette den
nge 9. desember.

llovedpunkter:

- Statskraftverkene må skilles ut som eget selskap. Dagens
ven organisering bryter med et grunnleggende demokratisk
slik prinsipp ved at industrielle oppgaver som kraftutbygging er
alys sammenblandet med forvaltningen av andre interesser i våre
eres vassdrag.
- Vassdragsdirektoratets funksjon må legges til Miljøvern-
m ho departementet. Gjennom behandlingen av energimeldingen og
søke ved oppbyggingen av fylkesplanleggingen er MD pålagt det
ffes overordnede ansvar for forvaltning av vannressursene.
- NNV ser positivt på overgangen fra det tidligere Elektrisi-
og tetsdirektoratet til et energidirektorat. Direktoratets mandat
yse må imidlertid begrenses til oppgaver som gjelder energitil-
vend førsler. Forvaltningen av energibruken må organiseres slik
onse at bl.a. større brukergrupper samordnes i egne energiutvalg
av p knyttet til den offentlige planleggingen. Dette for å unngå
e en ny sammenblanding av produksjons- og forvaltningsoppgaver.

ove Anleggsstart før konsesjon er gitt.

t sø a. Saltfjellet/Svartisen.

r en I regjeringens budsjettforslag for Olje- og energidepartementet
g fo for 1983 var det foreslått bevilget 15 millioner kroner til en
salt velforbindelse mellom Glomfjord og Holandsfjord.

om k I begrunnelsen for forslaget var det pekt på at "veiprosjektet
må sees i sammenheng med den planlagte plassering av Stor-Glomfjord
oper kraftverk ved Holandsfjord". Videre fremgikk det at man tok sikte
å ut på å starte veiarbeidet i 1983.

I en henvendelse til Stortingets energi- og industrikomite,
visjo finanskomite og kommunal- og miljøvernkomite viste forbundet til
dnin følgende presisering fra Stortingets industrikomite i 1969:

trale "Komiteen er kjent med at det i enkelte tilfelle er utført til
vider dels betydelige anleggsarbeider som forberedelse til den egentlige
utbygging før konsesjon er meddelt. Dette fører til at konsesjons-

myndighetene ikke står tilstrekkelig fritt. Arbeider art bør ikke settes i gang før konsesjonssaken er behandlet i tilfelle innvilget. Forberedende arbeider får begrenset planlegging uten anleggsmessige tiltak i terrenget".

Forbundet anså den foreslåtte bevilgning, og argumentasjonen i forslaget, som et typisk eksempel på hva Industrikomiteen mente ikke burde finne sted. Forbundet sluttet seg til konklusjonen i vurdering og ba om at den foreslåtte bevilgning ble strøket fra Olje- og energidepartementets budsjett for budsjetttermen 1971.

- Men det ble den ikke -

b. Breheimen.

I november reagerte forbundet på et brev fra Luster kommune til NVE med anmodning om å sette i gang bygge- og anleggsvirksomhet i Jostedalen før eventuell konsesjon til utbygging var gitt.

I en henvendelse til NVE viste vi til samme utsagn fra Stor- og Hordaland industrikomite som i den foregående sak. Vi ga uttrykk for forståelse for at kraftutbyggingskommuner og kraftselskaper ønsket å komme raskt i gang med anleggsarbeidet, men det måtte likevel være et ufravikelig prinsipp at slikt arbeid ikke må tillates å igangsettes før konsesjon er gitt. Vi ba selvfølgelig NVE og konsesjonsmyndighetene om å avvise utspillene fra Luster kommune.

Erstatning for forurensningsskade.

I slutten av november kommenterte forbundet en offentlig utredning fra det såkalte forurensningserstatningsutvalget - som hadde fremmet forslag til generelle lovregler for erstatning for forurensningsskade.

Forbundet fant det positivt at man fikk samlede og lovfestede regler om slik erstatning. Utvalget hadde imidlertid ikke tatt hensyn til konsekvensen av at de almene interesser i dag prinsipielt oppfattes som likeverdige med de tradisjonelle økonomiske interesser. NNV tillot seg derfor å fremme visse endringsforslag med sikte på en bedre ivaretagelse av disse.

Forskrifter for skogsveibygging.

I en henvendelse til Landbruksdepartementet i november ba forbundet departementet om snarest mulig å utarbeide et forslag til bindende forskrifter etter skogbruksloven § 17 a for skogsveier.

av bygging.

Forskriftene måtte hjemle en saksbehandlings- og avgjørelsesprosedyre som sikret talsmenn for de berørte interesser reell innflytelse. Forbundet ba om å få forslaget tilsendt til uttalelse.

Bakgrunnen for vår anmodning var følgende: De aller fleste skogsveier representerer varige inngrep i naturen. Dette faktum i seg selv tilsier en grundig vurdering av om og i tilfelle hvordan inngrepet bør utføres. Alle berørte interesser må derfor gis medbestemmelsesrett i spørsmålet om veibygging. Forskriftene må bl.a. inneholde regler om kunngjøring av veiplaner, hvilke instanser som skal forelegges veiplaner til uttalelse, høringsfrister o.s.v. I forskriftene bør det dessuten stilles krav om utarbeidelse av fullstendige, endelige veiplaner for større områder - slik at høringsinstansene gis anledning til å vurdere det enkelte veianlegg innenfor en større helhet.

Naturvernforbundet finner den nåværende saksbehandlingsprosedyre for skogsveibygging utilfredsstillende og uforsvarlig. Uten å spørre noen, kan den enkelte skogeier sette i gang bygging. Ønsker skogeieren statsbidrag, kommer herredsskogmesteren og fylkesskogmesteren inn i bildet ved planleggingen av veien, men en seriøs skriftlig vurdering av en veitrasés skader/ulempes for naturmiljøet blir sjelden eller aldri gjort. Uansett burde skogoppsynets eventuelle vurderinger ha blitt supplert med uttalelser fra naturvern- og rekreasjonsinteresser, f.eks. fylkets miljøvernetat.

Naturvernforbundet mente det hastet med iverksettelse av forskrifter for skogsveibygging, bl.a. fordi departementet ønsket å legge forholdene enda bedre til rette for veibygging i samband med drift i vanskelig terreng og ved tynningsdrift.

Fylkesmannens nye miljøvern-avdeling.

I samband med utlysingen av stillingen som leder for fylkesmennenes nye miljøvern-avdeling ba forbundet Miljøverndepartementet om at det i kunngjøringsteksten måtte stilles krav om at søkerne, ved siden av å ha administrative evner, også måtte ha innsikt i og forståelse for biologi og økologi.

VERN AV NATUROMRÅDER OG -FOREKOMSTER.

Jotunheimen nasjonalpark. Planer om vei til Utladalen.
(Jfr. årsmelding 1980).

I januar fikk forbundet kjennskap til at Utladalen sameie av året ville søke Miljøverndepartementet om dispensasjon vernebestemmelsene for nasjonalparken og Utladalen landskapsområde. Bakgrunnen var sameiets ønske om veibygging - enten en trasé fra Sognfjellsveien ned Vetleutladalen til dyregården eller en forlengelse av Gravidalsveien til Murane.

I en fellesuttalelse til Miljøverndepartementet fra NTF, NNN og NNV tok disse foreningene bestemt avstand fra planene. En dispensasjon til en slik veibygging var klart i strid med hensynet til verneoppgavene bak opprettelsen av nasjonalparken og landskapsvernet. Det ble det hevdet. I stedet foreslo foreningene at en ordning med helikoptertransport av beitedyrene burde overveies.

Ved årsskiftet 1982-83 hadde Miljøverndepartementet ennå ikke tatt stilling til sameiets søknad.

Hardangervidda. (Jfr. årsmelding 1981).

Noe av arbeidet med Hardangervidda har gått i Samarbeidsrådet for naturerensaker (SRN)s regi, men det har vist seg at dette blir vanskeligere når man kommer ned på detaljområder hvor det lett oppstår interessekonflikter.

Dette kom f.eks. til uttrykk i forbindelse med DNT's søknad om bygging av sikringshytter med økning av forlegningskapasitet om nye vandreruter innen det område på Hardangervidda hvor foreliggende utredninger om verneplanen er lite ønskelig. NNV har derfor å måtte gå mot disse planer bortsett fra sikringshytter og kapasitetsøkning.

NNV har gjennom flere skriv og møter i Miljøverndepartementet gjort for sitt syn på Miljøverndepartementets planer om ytterligere liberalisering og delegering av vernebestemmelsene. NNV er i stor grad tilfreds med den utvikling og praktisering som har funnet sted på den siden verneområdene ble opprettet.

Særlig er utglidningene store når det gjelder motorferdsel og bygging av husvære. NNV har også presset på for å få realisere de resterende vernetiltak med bl.a. felles fylkesvedtekter og landskapsvernområder.

NNV har arbeidet for at det forslag til restaurering av Tinnhøloområdet, som vi har foreslått, skulle bli gjennomført av NVE i løpet av året. Enda gjenstår tildekking av demningen og opparbeidelse av naturlig utfallsos.

Miljøverndepartementet har til nå ikke brakt motorferdselen på anleggsveien til Tinnhølen under kontroll. En bom som ble oppsatt ved nasjonalparkgrensen, ble senere fjernet idet man ga etter for press, provokasjon og hærverk. Hele Tinnhøloområdet er nå blitt et problem og et effektivt langsiktig vern av Vidda vil stå eller falle på om Miljøverndepartementet klarer å få motorferdselen på veien begrenset til det nødvendige slik bl.a. Stortinget har forutsatt. NNV vil følge nøye med i utviklingen av denne saken.

NNV protesterte til Miljøverndepartementet på den store jern- og betongbro som høsten 1981 ble bygget over Snero og karakteriserte den som et skandaløst inngrep i en nasjonalpark.

NNV har fulgt med i og protestert mot den utbygging som har vært utført bl.a. i Veigs sidevassdrag Vedøla og Gofarfossen i Dagali. Om planleggingen i Veig har NNV uttalt at vi "finner det uhørt at en statsetat på denne måten arbeider med å få omgjort et vernetiltak, bestemt av regjering og Storting, kort tid etter at vedtaket er fattet. Det er beklagelig at det nå på denne måten skapes ny uro, mistillit og motsetninger i en vernesak som ble avgjort av Stortinget etter hard kamp gjennom en lang årrekke".

Norges Bondelag m.fl. har saksøkt Staten for å få avklart lovlig-heten av oppretting av nasjonalpark på de private områder på Hardangervidda. NNV finner det meget beklagelig at dette gjøres på det nåværende tidspunkt slik at det oppstår en ny runde med usikkerhet og motsetningsforhold.

Alt under ett må året betegnes som lite tilfredsstillende når det gjelder vernet av Hardangervidda. De beslutninger som Miljøverndepartementet og Regjeringen treffer i 1983 kan bli avgjørende for hvorvidt vernet på sikt skal bli en realitet eller ikke.

Oscar T. Breien, som er NNV's representant i Rådet for Hardangervidda, har arbeidet på frivillig basis som NNV's spesielle saksbehandler for Hardangervidda.

Utkast til verneplan for Saltfjellet/Svartisen (Jfr. årsmelding 1981).

På vårparten la fylkesmannen i Nordland fram et forslag til plan for Saltfjellet/Svartisen. Forslaget omfattet en sent nasjonalpark (med flere avgrensningalternativer) og fire skapsvernområder.

I en fellesuttalelse i oktober fra NNV, NTF og NJFF til Miljøverndepartementet viste de tre landsforbundene til sine møter året i forveien til konsesjonssøknaden om kraftutbygging i området.

På tross av at de tre forbundene mente det etterhvert var en rimelig grad av balanse i grunnlagsmaterialet med tanke endelig avveining mellom utbygging og vern, holdt foreningene fortsatt fast ved at et regjeringsoppnevnt utvalg burde ha beidret en bruk- og verneplan for Saltfjellet/Svartisen - på måte som for Hardangervidda.

De tre foreningene sluttet seg imidlertid til fylkesmannens primære avgrensingsforslag for verneområdene. Man var også i forslaget om å bevare Saltdalselva som et type-/referanselandskap. I tillegg ba foreningene om at også hele Beiarvassdraget måtte tas fra utbygging. Den naturfaglige begrunnelse for vern av vassdraget er minst like sterk som for Saltdalsvassdraget, det hevdet i uttalelsen.

Områdefredninger.

Miljøverndepartementet har i årets løp hatt en rekke forslag til fredninger ute til høring. NNV har støttet forslagene og i tilfeller gått lenger enn departementet. Som eksempel nevner vi planen for fuglefjell i Finnmark hvor NNV beklaget at selsrestriksjoner bare ble funnet helt eller delvis nødvendige av de 14 områdene.

I alt ble det opprettet 61 nye naturreservater, 2 landskapsområder og 3 områder med artsfredninger i Norge.

Landsplan for barskogreservater.

I en henvendelse til Regjeringen fra forbundets landsmøte ba NNV om at arbeidet med en landsplan for barskogreservater ble tatt opp.

Dagens teknikk og metoder samt bygging av skogsbilveier har de siste 20-30 år ført til store forandringer i skoglandskapet. Det synes rimelig at det vesentligste av norsk skognatur vil bli underlagt økonomisk rasjonell drift i nær framtid. Våre siste rester av lite påvirket verneverdig barskog har derfor kommet i en alvorlig fare.

På denne bakgrunn beklaget forbundet at det hadde vært liten framgang i arbeidet med verneplaner for barskogreservater. Eksisterende reservater er små og ligger stort sett på Statens grunn, gjerne høyereliggende områder med lav bonitet. De har en skjev fordeling såvel geografisk som økologisk.

I brevet ble det vist til at både landsoversikten for verneverdige områder og forekomster og den undersøkelse som er utført over skogreservater på Statens grunn, peker naturlig mot et mål: Et planmessig system av barskogreservater satt sammen av typisk og representativ skognatur samt spesialområder - slik at både den naturgeografiske variasjon generelt og de mer spesielle og særegne detaljer og forhold blir bevart.

I en uttalelse til Miljøverndepartementet i august støttet NNV departementets forslag om opprettelse av Fjellsjøkampen naturreservat i Hurdal, Akershus. Dette reservatet kunne stå som eksempel på en naturtype som må være representert i en slik landsplan, hevdet forbundet.

DYRELIV, JAKT, FANGST OG FISKE.

Forvaltning av hval. (Jfr. årsmelding 1981).

Den internasjonale hvalfangstkommissjon(IWC) fattet på sitt 34. årsmøte vedtak om foreløpig stopp av all kommersiell hvalfangst etter 1985. Landsstyret i NNV henstilte til regjeringen om å avstå fra å reservere seg mot ovennevnte flertallsvedtak i IWC.

Norge, sammen med Japan, Sovjet og Peru, reserverte seg imidlertid mot vedtaket.

Las Marismas. (Jfr. årsmelding 1981).

Grågjess av den norske bestanden som overvintrer i Las Marismas var vinteren 1981-82 truet av sultedød som følge av langvarig tørke. I tillegg representerte den lokale jakten en betydelig dødelighetsfaktor. Miljøverndepartementet tok saken opp i rådets miljøvernkomite og i Nordisk ministerråd. NNV har bedt departementet om å ta opp saken direkte også med spanske myndigheter og følge utviklingen nøye.

Reinjakt på Svalbard.

Forlydender i pressen om at det ville bli åpnet for reinjakt på Svalbard førte til at NNV ga uttrykk for det betenkelige. NNV viste også til det igangværende MAB-prosjekt (MAB = Man and Biosphere) som bl.a. omfatter forskning vedr. svalbardreindjakt. Det mente at en reduksjon av bestanden bare måtte skje innenfor rammen av dette prosjektet.

Ulvens status.

Ulver er totalfredet. På våren ble en gammel hann-ulv skutt mens den jaget i en reinflokk. Saken ble etterforsket av politiet i Trysil og tiliggende områder på svensk side synes en lokalstamme å ha etablert seg. Det er konstatert relativt store problemer og lokalbefolkningen har ytret sterke krav om at det gis adgang til felling av ulv. En avismelding om at det var skutt etter en ulv i Trysil førte til at NNV anmodet politimesteren i Østerdal om at saken ble etterforsket, evt. med påfølgende tiltale og straff. Den ble henlagt "etter bevisets stilling". Ved årets slutt var saken under vurdering i NNV's juridiske komite.

Også i Vegårdshei (Aust-Agder) dukket det opp ulv som gjorde skade i sauebestanden. Som i Trysil er lokalbefolkningens reaksjon svært skarpe.

DVF's forvaltning av bjørn og jerv.

NNV har fulgt nøye med i DVF's forvaltning av bjørne- og jervebestanden. Vedr. bjørn ble det gitt tillatelse til felling av

- 3 dyr i Trysil,
- 1 dyr i Lierne,
- 1 dyr i Nedre Pasvik,
- 1 dyr i Målselv,
- 1 dyr i Grane og deler av Hattfjelldal.

Ingen av disse ble skutt. Imidlertid ble det etter tillatelse fra lensmannen avlivet en nærgående bjørn i Pasvik. Videre ble en bjørn skutt i selvforsvar i Anarjokka.

Vedr. jerv ble det gitt tillatelser til felling av

- 3 dyr i Oppdal, Lesja, Sunndal, Nesset og Rauma (Dovre-fjell nasjonalpark unntatt),
- 1 dyr i Gloppen, Jølster, Naustdal og Førde,
- 1 dyr i deler av Sogndal, Leikanger, Balsestrand og Luster.

Fellingstillatelsene gjelder fram til 1. mars 1983. Ingen av dyrene ble felt.

Jakt i Nordre Øyeren naturreservat. (Jfr. årsmelding 1979).

Nordre Øyeren naturreservat ble opprettet 5.12.1975 for å bevare Nordens største innlandsdelta med dets rike dyre- og planteliv. Etter sterkt press fra jegerhold åpnet Miljøverndepartementet for en ordning med prøvejakt i 1979-81 for å undersøke jaktens innvirkning på fuglelivet. NNV fikk rapporten til uttalelse samtidig som jaktadgangen ble forlenget til ut høsten 1982. NNV hevder i sin uttalelse til Miljøverndepartementet i brev av 2.12. at vi prinsipielt er i mot enhver form for jakt i naturreservater, at vi har et internasjonalt ansvar gjennom Ramsarkonvensjonen (Våtmarker) og at undersøkelsene ikke gir grunnlag for å påstå at jakten er uten vesentlig betydning for fugletrekket.

Forvaltningsplan for sel(havert) i Froan Naturreservat og Land-økasvernomsråde. (Jfr. årsmelding 1980).

Bom et foreløpig resultat av at STNV og NNV intervenerte i denne saken, har Miljøverndepartementet anmodet Fylkesmannen i Sør-Trøndelag om å utarbeide utkast til et vitenskapelig begrunnet forvaltningsprogram for havertbestanden i Froan. NNV har støttet anmodningen og bl.a. bedt om at forvaltningsplanen må bygge på konkrete data om bestandsstørrelse og utviklingstendenser, på nøyaktige opplysninger om skadeomfanget på fisk og fiskeredskap, på supplerende data om kveisinfeksjonen i torskefisker og nærmere undersøkelser om betydningen av oljeforurensninger i sjøen.

Ulovlig seljakt.

Gjennom pressen ble NNV kjent med at et medlem av Nord-Trøndelag Fiskerlag med vitende og vilje hadde satt seg ut over frednings-

bestemmelsene for sel. Forholdet var anmeldt til politiet privatperson. Da det ble kjent at saken var henlagt på gr bevisets stilling, henstilte NNV til politimesteren om å beslutningen, - subsidiært å betrakte NNV's brev som klag statsadvokaten.

Regulering av laksefisket.

NNV har støttet Direktoratet for Vilt og Ferskvannsfisk's til endringer i bestemmelsene vedr. laksefisket. I det ve går disse ut på at

- neste konsesjonsperiode for drivgarnfiske skal gjelde 1984 og 1985,
- ledige konsesjoner utdeles bare i spesielle tilfeller
- hjemmel til å inndra konsesjonsmerker tas inn i fors
- forbudssonen for drivgarnsfisket i Skagerrak utvides t fatte strekningen Svenskegrensen-Utsira.

NNV slo videre til lyd for at forskningen intensiveres.

Kortbølgesender på Mors i Danmark - trussel mot norsk heil

NNV ble gjennom pressen og Norsk Ornitologisk Forening gjo merksom på at danske myndigheter planla en kortbølgesender Buksør Odde, Mors. Området er klassifisert som Ramsar-områ et av Danmarks fineste våtmarksområder av danske ornitolog betydelig del av den norske heilobestanden benytter akkurat området som rasteplass under vår- og høsttrekket, Undersøk sannsynliggjør at tusenvis av heiloer vil miste livet i mØ den 80 m² store antennen. Saksbehandlingen hos danske mynd var meget mangelfull. På oppfordring fra Norsk og Dansk Orn Forening henstilte NNV i et brev av 6.5. til det danske Mil steriet at man fant en alternativ plassering av kortbølgese Planene er senere trukket tilbake.

ENERGI.

Kraftsituasjonen.

Uttalelser fra NNV om kraftsituasjonen har gjentatte ganger ut i løpet av året. Disse omfattet prognosedebatten og enke energiøkonomiseringsemner. Vi har dokumentert landets kraft skudd som svar på NVE's utspill ved bl.a. å peke på økt kra

ekteport, redusert samlet kraftteterspørsel, lønnsomme energi-
å grø økonomiseringstiltak og manglende lønnsomhet ved kraftutbygging.
m å o Det nye av året er at Statistisk sentralbyrå får større tyngde i
klage forhold til NVE. Vi har da også understreket kraftig at NVE ikke
har kompetanse til faglig holdbare ettersørselsvurderinger.

Energiøkonomisering.

Aksen i arbeidet har vært å presse fram en offentlig investerings-
politikk for energiøkonomiske tiltak. NNV har hatt aktiv kontakt
med Norske Boligbyggelags Landsforbund for å engasjere boligsektoren
i debatten. Vårt kampanjekrav til høstens budsjettdebatt var "over-
før en milliard kroner årlig i ti år framover fra kraftutbyggings-
programmet til Husbanken". I budsjettdebatten fikk stortingsparti-
ene oversendt våre argumenter og vi møtte Energi- og industrikomiteen,
Finanskomiteen og Kommunalkomiteen. Vi har også gått ut med syns-
punktene i artikler og pressemeldinger. Resultat foreløpig: NBBL
engasjerer seg i energidebatten, bl.a. med krav om å bli hørings-
instans i energisaker. Statskraftverkernes budsjett ble etter indu-
strikomiteens innstilling redusert med 27 millioner kroner og overført
til OED-budsjettets energiøkonomiseringsposter.

Lov om bygging og drift av fjernvarmeanlegg ble kommentert overfor
Olje- og energidepartementet den 18. mars. Norges Naturvernforbund
er positivt på lovforslaget og anser det for å være et godt skritt
på veien mot innføring av energiplanlegging i Norge. Våre hoved-
konklusjoner:

Fjernvarme har vesentlige ressurs- og miljømessige fordeler når
den er basert på fornybare energikilder. Slike forhold tilsier at
fjernvarme må tillegges relativt høy samfunnsøkonomisk lønnsomhet
sett i forhold til fossile brensler og vannkraft.

Planleggingen av fjernvarme må bli del av en kommunal varmeplan
som igjen knyttes til energiplanlegging på de tre aktuelle plan-
nivå: kommune, fylkeskommune og stat. Det må opprettes et eget
konsesjonsutvalg som tillegges konsesjonsmyndigheten. Fylkes-
kommunale enheter vil også kunne stå som konsesjonssøker, og
det vil åpenbart kunne oppstå interessekonflikter mellom Statskraft-
verkernes ønske om kraftsalg og utbygging av fjernvarme. Dette til-
sier at konsesjonsmyndigheten ikke kan legges under fylkeskommunen
eller NVE. Med dagens prispolitikk vil fjernvarme falle lite privat-
økonomisk gunstig ut i forhold til elektrisitet. For å få samsvar

mellom samfunnsøkonomisk og privatøkonomisk lønnsomhet med politikken endres slik at vi kan få prisutjevning mellom energivarer. Lovforslaget innebærer generell tilknytningsplikt NNV vil modifisere tilknytningsplikten slik at den prioriteres til lavtemperatur-fjernvarmeanlegg. Disse gjør det relativt vanskelig å bygge ut anlegget til utnyttelse av solvarme, noe høyteknologiske anlegg forhindrer.

Olje og gass.

Arbeidet har vært konsentrert om den mulige gassrørledning fra Tromsøflaket til Kiel, 2300 km lang med 400 - 600 meter sårbarhetssone. NNV har oppnådd å bli høringsinstans ved saksbehandling. Vi møtte OED, Statoil og Norsk Hydro i Olje- og energidepartementet 20. august og har senere hatt kontaktmøte med Norsk Hydro. Oljepolitikken er samordnet med nordiske sameorganisasjoner og nordske fylkesfiskarlag. Våre synspunkter er presentert offentlig i uttalelser og på møter. Energikomiteen og juridisk komite har drøftet oljepolitikken. Vårt hovedpoeng i denne fasen er at det må opprettes et energisaksbehandlingssystem som skal munne ut i svar på om et slikt prosjekt er godtgjort. Berørte interesser må ha beslutningsmyndighet i planleggingen. Flere oljepolitiske synspunkter har blitt ajourført med den nåværende virkelighet. De viktigste gjelder aktivitetsnivået.

- Langtidsplanleggingen av aktivitetsnivået i oljevirkksomhet må ikke foretas på grunnlag av antallet tonn som plankriterium for såkalte "moderate" uttappingstempoet på 90 millioner tonn oljeenheter olje og gass har til nå blitt brukt som et mål for uttapping av oljeuttappingen, og det kan synes som om målet er å komme på oversiden av dette taket. Å vurdere oljeaktivitetsnivået ut fra antallet tonn er ganske meningsløst fordi det sier noe som helst om de samfunnsmessige konsekvensene av oljeaktiviteten. Utgangspunktet for det planlagte aktivitetsnivået må være langtids-ressursplanlegging og sikkerhet for miljø og liv. Forutsetningene ut fra dette være til stede for å gå videre med oljeaktivitetene, så må nivået planlegges ut fra effektene av oljeaktiviteten på næringsutvikling, sysselsetting og samfunnsøkonomi. Et helt realistisk langtids-plankriterium må være hvilket inntektstak vi bør la oljevirkksomheten for å hindre utvikling av en økonomisk sårbarhet som setter oss i samme stilling som Kuwait og Mexico. Norge er et vernforbund mener at sårbarheten ikke må få bli større enn den er i dag. Planleggingen av nivået på oljeaktivitetene må skje

hensyn til forventet langtidsutvikling av inntektsnivået som ikke må få gå høyere enn dagens andel av nasjonalproduktet - omtrent 15%.

Samlet plan for vassdrag. (Jfr. årsmelding 1981).

Regjeringens proposisjon "Om kraftdekkingen i 1980-årene og forholdet til Samlet plan for vassdrag", passerte Statsråd den 14. mai.

I en kommentar til Stortinget fra forbundets landsmøte støttet NNV regjeringens mål om en samtidig stortingsbehandling våren 1985 av en ny energimelding, verneplan III for vassdrag og Samlet plan for vassdrag.

Forbundet anså imidlertid ikke verneplanarbeidet som avsluttet ved fremleggelse av en verneplan III. Flere av våre mest verneverdige vassdragsområder var inkludert i den samlede planvurdering. Disse måtte gis varig vern, hevdet forbundet - og følgelig måtte det i samband med stortingsdebatten våren 1985 foreligge et konkret opplegg fra regjeringens side med sikte på snarlige stortingsvedtak om varig vern av disse.

Forøvrig var forbundet uenig med regjeringen i nødvendigheten av å trekke enkelte områder ut av Samlet plan. Vi tilbakevist de benyttede tall over kraftbehovet og kritiserte regjeringen for ikke å ha lagt til grunn ajourførte prognoser fra Statistisk sentralbyrå.

Forbundet pekte spesielt på at forslaget til Samlet plan ville bli vesentlig svekket ved å unnta vassdragsområder som Saltfjellet/Svartisen, Breheimen og Etna/Dokka fra en helhetlig vurdering og undergi disse separat konsesjonsbehandling.

Regjeringen hadde antatt et kraftbidrag fra de større vassdrag som skulle trekkes ut av Samlet plan, på 2,8 TWh i 1990. Dette tydet på at regjeringen allerede hadde vurdert i hvilken grad konsesjonsbehandlingen hadde begynt. Man kan frykte en rask og proforma konsesjonsbehandling fordi regjeringens vedtak kan oppfattes som en forhåndsdom og virke ledende på selve konsesjonsbehandlingen, hevdet forbundet som ikke under noen omstendigheter kunne akseptere at utbyggingsprosjekter som gjelder store uberørte områder, presses igjennom uten en fullstendig og grundig behandling.

For Jorunheimen/Breheimen, Saltfjellet/Svartisen og Etna/Dokka ba vi om at det måtte utarbeides bruks- og verneplaner basert på

et fullstendig grunnlagsmateriale.

Ved vurderingen av hvilke vassdrag som skulle trekkes ut i Samlet plan, hadde regjeringen lagt betydelig vekt på de forskjellige hensyn og sysselsettingssituasjonen i de forskjellige distrikter. Landsmøtet påpekte at kraftutbygging ikke gir noen varig nytte på sysselsettingsproblemene. Tvert imot vil vassdragsreguleringen bli en belastning på primærgrunnlaget med økte problemer i distriktene, mente forbundet.

Våre synspunkter på regjeringens proposisjon ble nærmere utvalgt og begrunnet i et møte med Stortingets energi- og industriskommisjonen senere på året. Vi fulgte også opp med et brev til komiteen om berettigelsen av å beholde Øvre Glåma innenfor Samlet planens understreket.

Også i en rekke avisartikler og på flere debattmøter ble forbundets argumenter fremmet.

I en henvendelse til Miljøverndepartementets ressursavdeling i september, påpekte forbundet det til dels dårlige samarbeidet mellom departementets prosjektmedarbeidere på fylkesplan og våre egne fylkeslag. Vi ga uttrykk for at både NNV sentralt og i denne fase i særlig grad våre fylkeslag, ønsket å bli mer aktivt i planarbeidet med opplysninger om naturvern, kulturvern, friluftsliv, fiske, jakt o.s.v. i de vassdrag som Samlet plan-prosjektet omfatter. For at dette skal skje, måtte det være løpende og god kontakt mellom naturvernlaget og prosjektledelsen i vedkommende fylke, mente forbundet. Departementet sa seg enig i dette og lovet en bedre oppfølging med hensyn til praktiske kontaktrutiner.

Flåmsvassdraget. Planer om veibygging.

I juli varslet Sogn og Fjordane Naturvern Riksantikvaren om at Aurland kommune hadde bevilget penger til utbedring av Myrdalssvingene - en del av den gamle anleggsveien ned fra Myrdal/Vatnahalsen til Flåmsdalen.

Fylkeslaget mente dette var et veistykke av kulturhistorisk betydning og ba Riksantikvaren gripe inn for å hindre "utbedrings"-arbeidet.

Også forbundet sentralt reagerte - i form av en henvendelse til Miljøverndepartementet.

I et brev til Aurland kommune i september slo Riksantikvaren fast at Myrdalsvingene var et særdeles verneverdi parti av veien som det var aktuelt å frede etter Lov om kulturminne.

Tiltak som kunne være til skade for veien som kulturminne, måtte derfor ikke settes i verk.

Breheimen. (Jfr. årsmelding 1981).

I midten av juli avga forbundet en fyldig uttalelse til Vassdragsdirektoratet om Statskraftverkernes konsesjonssøknad for utbygging av Breheimen.

Innledningsvis viste vi til de tidligere påpekte store mangler ved søknaden. Vi mente at søknadsdokumentene fremdeles på ingen måte ga et dekkende bilde av verneinteressene og at det ikke ville være tilfredsstillende om behandlingen av konsesjonssaken fortsatte uten at disse mangler var rettet opp.

Forøvrig viste vi til vårt generelle krav om at Breheimen måtte trekkes inn i den samlede planvurdering - og at det burde utarbeides en fullstendig bruks- og verneplan over området - tilsvarende som for Hardangervidda.

Deretter beskrev vi og understreket de kjente naturverdier innen Breheimen og påpekte skadevirkningene ved de forskjellige utbyggingsalternativer.

Forbundet konkluderte slik:

"Norges Naturvernforbund meiner at energisituasjonen framover ikkje krever utbygging av Breheimen. Fleire opplysningar tyder på at forbruksprognosane for 1990 ligg vesentleg for høgt, og det er klart dokumentert at fleire energisparetiltak og alternative energikjelder er økonomisk konkurransedyktige alternativ til meir utbygging av vasskraft. Breheimen er eit stort, heller urørt og på mange måtar eineståande naturområde med delvis svært sterke brukarinteresser i konflikt med kraftutbygging.

Dersom det likevel blir gjeve konsesjon til utbygging i Breheimen, meiner Naturvernforbundet at det er mogeleg å dempe skadeverknadene ved å redusere utbyggingsplanane vesentleg i høve til søknaden frå Statskraftverka.

I Stryn går Naturvernforbundet særleg mot utbygging av dalfallet - tunnelsystemet frå Bødalen til Glomsdalen. Dersom det blir utbygging i Jostedalen, støttar Naturvernforbundet resolusjonstaket i Luster kommunestyre om å velje alternativ D. Forbundet dessutan inn for å ta Vigdøla ut av planane, at det ikkje byggjast veg tvers over Fåbergstølsgrandane og at Geisdalsfossen renne med naturleg vassføring."

Austerdalsvassdraget. Sørfjord kraftverk.

Ved kgl. res. av 27. juni 1980 ble A/S Nordkraft meddelt tillatelse for utbygging av Sørfjord kraftverk. Søknaden inkluderte også utbygging av Austerdalsvassdraget og Muskvikvassdraget, men deler av søknaden ble avslått.

Bare vel et år etter denne avgjørelsen søkte kraftselskapet om inntak av vel halvparten av vannføringen i Austerdalsvassdraget for utnyttelse i Sørfjord kraftverk. Begrunnelsen for dette var at feltet i følge nye beregninger ville gi ca. 60% mer energi enn tidligere forutsatt.

Magasininstallasjonene i Sørfjord kraftverk var store nok til å kunne utnytte den økte vannmengden. Dessuten hadde man en fullprofil boremaskin stående arbeidsledig i området.

NNV's hovedstyre, Miljøverndepartementet, Olje- og energidepartementet, regjering og Storting gikk ved behandlingen av den konsesjonssøknad inn for å bevare Austerdalen som type-/reproduktivt vassdrag. Dersom den nå omsøkte overføring ble vedtatt, ville Austerdalen bli uegnet til dette formål. Regjeringen måtte innhente Stortingets eventuelle samtykke før en slik tillatelse kunne gis, hevdet forbundet i sin uttalelse.

Forbundet pekte forøvrig spesielt på følgende forhold:

- Det var påfallende og kritikkverdig at man først nå har oppdaget at avløpet fra Austerdalsfeltet kunne gi ca. 60% mer energi enn tidligere antatt.
- Det var påfallende at maskininstallasjonene i Sørfjord kraftverk likevel var dimensjonert slik at de kunne klare de betydelige merbelastningen.
- Det var utilbørlig av kraftselskapet og NVE's hovedstyre på grunn av en arbeidsledig fullprofil boremaskin, å søke om tillatelse til å bygge ut kraftverket.

å presse fram en avgjørelse på et tidspunkt da Stortinget ikke var samlet.

Olje- og energidepartementet forela utbyggingssøknaden for Stortinget - som samtykket i at tillatelse ble gitt.

Eksingedalsvassdraget. Myster kraftverk.

I en uttalelse til Vassdragsdirektoratet i mars viste forbundet til Vestlandske Naturvernforenings argumentasjon mot utbyggingsplanene i dette vassdraget.

I tillegg reiste vi tvil om en utbygging av dette omfang kunne behandles etter vassdragsvernloven. Vi viste til uttalelser fra Direktoratet for vilt og ferskvannsfisk - som også fant dette urimelig. Fordi saksbehandlingen etter vassdragsloven mangler en forhåndsmeldingsfase, hevdet Direktoratet at de var avskåret fra reelle påvirkningsmuligheter. Dette var forøvrig et generelt problem, mente Direktoratet, som derfor overfor Miljøverndepartementet hadde foreslått at alle saker som "i noen grad berører naturforholdene" ble fremmet etter vassdragsreguleringsloven.

Miljøverndepartementet hadde innrømmet at Myster-saken illustrerte behovet for samordning av saksbehandlingsreglene etter vassdragsloven og vassdragsreguleringsloven, men hadde forøvrig overlatt til Olje- og energidepartementet å avgjøre hvilken lov som skulle anvendes. Og - Olje- og energidepartementets syn var at vassdragsloven skulle benyttes i dette tilfellet.

Overfor Vassdragsdirektoratet beklaget forbundet denne avgjørelsen og ba om at saken måtte bli behandlet på nytt - og da etter reguleringsloven. Dersom NVE likevel valgte å fullføre saksbehandlingen etter vassdragsloven, krevde forbundet at mer skånsomme utredningsalternativer ble utredet og at disse ble forelagt interesserte og berørte parter før NVE's hovedstyre traff sin avgjørelse.

I Direktoratet for vilt og ferskvannsfisk's uttalelse til selve søknaden (juli 1982) ble de omsøkte planer frarådet. Dessuten krevde også Direktoratet at det ble utarbeidet nye alternativer som kunne gi minimale skader m.h.p. fisket.

Austefjord- og Stigedalsvassdraget. Fyrde kraftverk.

I en uttalelse til Vassdragsdirektoratet i januar gikk så Møre og Romsdal Naturvern som Sogn og Fjordane Naturvern i konsesjonssøknaden fra L/L Tussa kraft.

Møre og Romsdal Naturvern pekte på en rekke uheldige konsekvenser for natur og miljø og etterlyste dessuten en samlet vassdragsplan for fylket.

Sogn og Fjordane Naturvern hadde tidligere bedt Vassdragsdirektoratet om å stille konsesjonsbehandlingen i bero inntil det var skjedd en avklaring m.h.t. forslaget om opprettelse av et landskapsvernområde innenfor Eid kommune.

Forbundet sentralt viste til og støttet synspunktene fra videregående to fylkeslag.

132 KV kraftledning Ulset-Savalen. (Jfr. årsmelding 1980).

I mai ga NVE Hedmark Energiverk konsesjon og ekspropriasjonstillatelse for kraftlinja. Fylkesfriluftsnemnda i Hedmark og NNV påklaget avgjørelsen til Olje- og energidepartementet - for den del av linjetraséen som ville berøre Stormyra.

Som alternativ til å føre den i kanten av Stormyra foreslo klagerne traséen lagt på den andre siden av Glomma - etter det såkalte Fåset Vest-alternativet.

Klagene førte ikke frem; departementet mente at traséen gjennom Fåset-grenda i for sterk grad ville "berøre et særpreget kulturlandskap og vil trolig forringe de landskapsestetiske og miljømessige forhold i bygda."

FORURENSNING.

Utslipp av klorfluorkarboner (KFK). (Jfr. årsmelding 1981).

NNV vant frem med sin klage i freongass-saken på Kongsvinger - i januar opphevet Miljøverndepartementet SFT's utslippstillatelse av 31. juli 1981.

I sin begrunnelse for avslaget viste departementet bl.a. til beregninger som viser at fortsatte utslipp av KFK ved dagens forbruksnivå vil føre til en betydelig reduksjon av atmosfærens ozonlag i løpet av noen ti-år. Videre hadde departementet lagt vekt på at det dreide seg om etablering av en helt ny bedrift

og at det ville bli et relativt stort utslipp av KFK pr. år.

Derimot vant forbundet ikke frem i en annen KFK-sak. I mars ga SFT Biral Lubricants Norway A/S, på nærmere angitte vilkår, tillatelse til produksjon og eksport av 125 000 spraybokser med spesialsmøremidler der KFK skulle nyttes som drivmiddel. Tillatelsen skulle gjelde frem til 1. juli 1984.

I vår klage til Miljøverndepartementet over SFT's avgjørelse i denne saken, viste vi til vår tidligere argumentasjon mot fortsatte KFK-utslipp til atmosfæren. Samtidig ba vi departementet se nærmere på SFT' retningslinjer for vurdering av slik eksportrettet produksjon - med sikte på å oppnå et tilnærmet kategorisk og konsekvent forbud mot KFK i norske produkter.

SFT's tillatelse, som altså ble opprettholdt av departementet, var spesielt begrunnet i at brann- og eksplosjonsfare ikke gjorde det mulig å benytte andre drivmidler til det spesielle bruksområdet dette produktet var beregnet for.

Skadevirkninger av forbrenning av kull og olje.

I en felleshenvendelse i juni til Nordisk Råd fra de frittstående naturvernorganisasjonene i Norden ble luftforurensninger grunnet energiproduksjon med fossilt brennstoff ansett som et av vår tids mest påtrengende miljøproblemer. Det ble spesielt pekt på forurensningen av jord og vann, men også utslippene av andre stoffer, bl.a. tungmetaller, ble vurdert som ytterst betenkelig.

Som mottiltak foreslo naturvernorganisasjonene bl.a.

- reduksjon av svovelinnholdet i brennstoff,
- rensing av avgassene og forbedret fyringsteknologi,
- energisparetiltak og forskning på bruk av fornybare energikilder.

Naturvernforbundet fulgte opp denne henvendelsen i form av et separat brev til den norske regjering.

Vi ba regjeringen intensivere arbeidet med sikte på ytterligere reduksjon av svovelutslippene - spesielt fra eldre industribedrifter. Som foregangsland i forskning omkring virkningene av sur nedbør og på grunn av vår avhengighet av internasjonal erkjennelse av de problemer forurensningen forårsaker, må norske myndigheter innta en meget restriktiv holdning overfor utslipp fra vårt eget lands

bedrifter og fyringsanlegg, hevdet forbundet.

Felles nordiske normer for svovelutslipp.

I et brev til Nordisk Råd i oktober støttet forbundet et fremsatt forslag om innføring av felles nordiske normer for svovelutslipp. Ut fra kjennskapet til at Sverige i dag har de strengeste regler og de beste ambisjoner om å bringe utslippene ned, satte vi som forutsetning for vår støtte til de felles nordiske normer at Sveriges utslippsgrenser og ambisjonsnivå måtte legges til grunn.

Fordi Danmark er medlem av EF, ga vi også uttrykk for håp om at strenge nordiske normer kunne medvirke til skjerpede utslippsnormer i EF-landene.

A/S Sulitjelma Gruber - drift av smeltehytta.

I mars 1981 søkte A/S Sulitjelma Gruber om tillatelse til fortsatt drift av sin smeltehytte for kobber.

I sin tilråding overfor Miljøverndepartementet i desember 1981 innstilte Røykskaderådet på

"at det gis en tidsbegrenset tillatelse slik at den nødvendige omstilling kan forberedes. Bedriften har søkt om tillatelse frem til 31.12.86. Røykskaderådet finner ikke grunnlag for å tilrå at tillatelsen gis for mer enn 2 år inntil 31.12.83."

I en henvendelse til Miljøverndepartementet i september støttet forbundet rådets vurderinger og anbefalinger.

Både av hensyn til den påviste alvorlige forurensning lokalt og av hensyn til våre internasjonale forpliktelser i medhold av den nordiske miljøvernkonvensjon forutsatte NNV at departementet ville følge Røykskaderådets tilråding. Forbundet viste til en uttalelse fra Statens Naturvårdsverk med beregninger over at mer enn 8 800 tonn svoveldioksyd og mellom 84 og 120 tonn kobber pr. år blåser inn i Sverige fra den norske smeltehytta.

Forskrifter om kjemiske stoffer og produkter.

I en henvendelse til miljøvernministeren i februar reagerte forbundet på hennes opplysninger i Stortingets spørretime om at regjeringen overveide å foreta vesentlige endringer i det foreliggende forslag til forskrifter om kjemiske stoffer og produkter - herunder kreftfaremerking.

I brevet g
gått 4 år
skrifter t
arbeid. I
interesser
instansene

I et nytt
i slutten
behandles

Oljeutslipp
SFT ga i m
latelser t
skulle skj

Såvel våre
Naturvernfo
trykk for a
realistiske
tilfredssti
Rogaland Na
hekketid fo
bestrebe se
i området.

Handlingspr

I september
under Miljø
for gjenvin

Rapporten v
sløser bort
av flere ty
Forbundet v
vinningen av
punktet om
prioriteres
strekkelige
graden av g
å betale mer

I brevet gjorde vi statsråden oppmerksom på at det allerede var gått 4 år siden arbeidet med det foreliggende forslag til forskrifter tok til, og at det etter vår mening var gjort et grundig arbeid. I forslaget var det også tatt hensyn til industriens interesser. Et stort flertall i Produktkontrollrådet og av høringsinstansene hadde dessuten gitt sin tilslutning til forslaget.

I et nytt brev til Kommunaldepartementet og Miljøverndepartementet i slutten av mars ba forbundet om at denne saken nå måtte sluttbehandles slik at forskriftene snarest kunne tre i kraft.

Oljeutslipp i forsøksøyemed.

SFT ga i mars Norsk oljevernforening for operatørselskaper tillatelser til flere prøveutslipp av olje på norsk sokkel. Utslippene skulle skje, på nærmere angitt steder, i uke 17 eller 18.

Såvel våre to berørte fylkeslag - Rogaland Naturvern og Vestlandske Naturvernforening - som forbundet sentralt, ga i en uttalelse uttrykk for at det var viktig å få testet oljevernberedskapen under realistiske forhold. Vi mente sikkerhetsforanstaltningene syntes tilfredsstillende, men presiserte - på bakgrunn av frykt fra Rogaland Naturvern om at forsøkstidspunktet kunne falle sammen med hekketid for fugl og gytetid for makrell - at operatøren måtte bestrebe seg på å unngå skader og ulemper for fiskene og fuglelivet i området.

Handlingsprogram for gjenvinning av avfall.

I september kommenterte forbundet en rapport fra en arbeidsgruppe under Miljøverndepartementet med forslag til et handlingsprogram for gjenvinning av avfall.

Rapporten viste tydelig at vi her til lands i uforsvarlig grad sløser bort store verdier ved vår manglende/vilkårlige håndtering av flere typer såkalt "avfall".

Forbundet var enig i de foreslåtte virkemidler for å bedre gjenvinningen av viktige avfallskomponenter og mente at spesielt punktet om finansiering av forskning og forsøksordninger måtte prioriteres høyt. De foreslåtte tiltak var imidlertid ikke tilstrekkelige så lenge lønnsomhetskriteriet alene skulle bestemme graden av gjenvinning. Avfallsprodusentene må innstille seg på å betale mer for gjenvinningstiltak, men samtidig må det arbeides

med sikte på å få den vanlige forbruker til å innse at god ress
utnyttelse er det eneste riktige og akseptable prinsipp, hevdet
forbundet.

ANDRE NATURVERNSAKER.

Naturvern og ABC-våpen.

I en uttalelse fra forbundets landsmøte, ble regjeringen opp-
fordret til å øke innsatsen for å få bygget ned lagrene av
atomvåpen og biologiske og kjemiske våpen. Nye våpen måtte ikke
produseres eller utplasseres, hevdet forbundet. Dersom slike vå
tas i bruk, er de så ødeleggende at alt naturvernarbeid blir
meningsløst.

Utvanning av jordvernprinsippet.

Skal korttidsbetraktninger og bekvemmelighetshensyn på nytt bli
retningsgivende for praktiseringen av jordvernprinsippet, spurte
forbundet i et brev til regjeringen i november.

Vi tok avstand fra kommunalministerens og miljøvernministerens
forslag om å "myke opp" praktiseringen av jordvernprinsippet.
Statsrådenes klare antydninger i så henseende må karakteriseres
som uansvarlige og kortsiktige, og innebærer et klart brudd med
Stortingets optrukne målsettinger og retningslinjer på dette
området, hevdet vi.

Årlig tas omlag 8 000 da. av vår beste matjord ut av produksjon
Arealer som legges ut til tomter eller veier, er for all fremtid
tapt for matvareproduksjon. Matjord er en begrenset ressurs og
burde derfor være selvsagt at disponeringen av den må underlegges
en ansvarlig og langsiktig vurdering, hevdet forbundet. Vi har
rikelig med byggegrunn til boliger, industri- og servicebedrifter
uten å måtte angripe den dyrkede jorda.

NNV fant det underlig at regjeringspartiet Høyre aktet "å slå
beina under" det strenge jordvernprinsipp de selv var med på å
utforme i samband med behandlingen i Stortingens våren 1977 av
regjeringens landbruksmelding. Vi mente at Stortingets klare
formuleringer m.h.t. praktiseringen av jordvernprinsippet ikke
ga plass til eventuelle "romslige fortolkninger" fra regjeringens
side. Tvert i mot er det grunnlag for å hevde at bygningsloven

også i dag har en for dominerende posisjon i forhold til jordlovens intensjoner om jordvern, hevdet vi - og slo fast at enhver form for forsøk på oppmyking av dette prinsipp må forelegges Stortinget for eventuell godkjenning.

Utformingen av forbundets syn på skogbruket.

På forbundets landsmøte i juni sto skogbruket i fokus.

Landsstyret la frem til debatt et forholdsvis detaljert forslag til NNV's "syn" på skogbruket - med vekt på biologiske og økologiske konsekvenser av metoder og virkemidler innen denne næringen.

Debatten munnet ut i følgende vedtak:

"Landsmøtet slutter seg i hovedsak til landsstyrets forslag til Norges Naturvernforbunds syn på skogbruket. Forslaget legges til grunn for det videre arbeid med saken. Innkomne endringsforslag legges ved originalteksten og sendes forbundets fylkeslag og lokallag, Natur og Ungdom og andre berørte organisasjoner til vurdering/kommentar. Viktige synspunkter fra høringsrunden innarbeides. Endelig forslag legges fram til vedtak på landsmøtet 1983."

I samsvar med vedtaket ble landsstyrets forslag med en rekke endringsforslag sendt ut på en bred høringsrunde. Foruten til våre egne lag ble forslaget sendt til Det Norske Skogselskap, Direktoratet for Statens skoger, Norges Skogeierforbund, Skogbruksforeningen av 1950, Norsk Skog- og Landarbeiderforbund og Norsk institutt for skogforskning.

Uttalelsesfristen ble satt til 1. februar 1983.

Nord-Fosen skyte- og manøverfelt.

I en uttalelse til regjeringen gikk forbundets landsmøte i mot Forsvarets skytefeltplan på Fosen-halvøya.

Den bedre og mer realistiske øvelseseffekt Forsvaret eventuelt tilegner seg ved bruk av feltet, ville etter forbundets mening ikke stå i rimelig forhold til de naturødeleggelser skytefeltet vil føre til og de økonomiske tap og andre ulemper befolkningen i de fem kommunene må lide.

Det fremtidige ressurstapet er uerstattelig. De militære og sivile interesser innen feltet kan ikke samordnes, slo forbundet fast.

C. Informasjon

"NORSK NATUR"

Tidsskriftet "Norsk Natur" utkom med 6 nummer. Samlet sidetall var 196. Fra og med 1/82 åpnet "Norsk Natur" spaltene for annonsering utenfra. Året 1982 må ses på som et innkjøringsår i denne sammenheng, da annonseinntektene lå under det forventede. Fra og med "Norsk Natur" nr. 4/82 til og med nr. 6/83 (1/7-82 - 31/12-83) har redaktør Ragnar Frislid fått innvilget permisjon. I denne perioden fungerer informasjonssekretær Sylvi Struksnes som redaktør med generalsekretær T. Paule som ansvarlig utgiver. Tidsskriftets samlede opplag var rundt 200.000 eksemplarer.

SALGSARTIKLER OG PUBLIKASJONER.

Naturkalenderen.

Naturkalenderen 1983 utkom i 12.000 eksemplarer. 1983-kalenderen har tema skog. To fotoer og tekst på hvert kalenderblad forteller om skog og skogmiljø fra måned til måned forskjellige steder i landet.

Brosjyren "Ikke Rør".

I forbindelse med årets kronerulling for vassdragsvern ble det produsert en brosjyre "Ikke Rør", som legger vekt på vern av Saltfjellet/Svartisen, Breheimen og Etna/Dokkavassdraget. Den fokuserer også på Samlet plan for vassdrag og nødvendigheten av å få flest mulig av disse vassdragene vernet i tillegg til dem som vernes i.h.t. Verneplan III for vassdrag. Brosjyren med innbetalingskort og oppfordring til å bli med i kronerullinga ble trykket opp i et antall på 50.000 eksemplarer. Disse er først og fremst fordelt mellom fylkeslag og lokallag.

Lysbildeserie om Naturvernforbundet.

Lysbildeserien "Naturvern og Norges Naturvernforbund" ble produsert i 50 eksemplarer gjennom Statens Filmsentral. Den forteller om hvordan NNV står for og hvordan organisasjonen arbeider. Serien består av 70 bilder med teksthefter og tilbys fylkes- og lokallagene i vidt sammenheng.

Dive
Coll
ekse
Året
er e
kort
Nors
Bred
oppd
NNV
1.10
tur
støt
forb
Boka
lage
land
og s

Oppt
Følg
M
A
A
L

KONT.

Pres
Anta
stør:

Pres:

Natu:
spør:
at de
Brus:
sen :

Diverse publikasjoner/artikler.

College-genser med forbundets navn og emblem er produsert i 675 eksemplarer i størrelsene Small, Medium, Large, X-Large og XX-Large. Årets julekort er tegnet av Staffan Ullström, Sverige, og motivet er en liggende gaupe i snø. Kortet ble produsert som enkelt prospektkort i 20.000 eksemplarer. Videre er heftet "Ingen kraftkrise i Norge" oppdatert ved Jan Borring og produsert i 1.500 eksemplarer. Bredo Berntsen har med økonomisk støtte fra Miljøverndepartementet oppdatert bibliografien "Litteratur om natur". Den ble utgitt av NNV og Østlandske Naturvernforening i fellesskap i et antall på 1.100 eksemplarer, nå under navnet "Norsk natur og miljøvernlitteratur - 1908-1980". I samarbeid med Gyldendal forlag og med økonomisk støtte fra Miljøverndepartementet og Landbruksdepartementet har forbundet produsert boka "Skogbruk og naturvern" av Ottar Krohn. Boka ble trykket i et opplag på 3.000 eksemplarer. Den dannet grunnlaget for Naturvernforbundets debatt om "skogbruk og naturvern" på landsmøtet på Grong, og bør ha særlig interesse for landets jord- og skogbruksskoler foruten medlemmer og andre med interesse for saken.

Opptrykk.

Følgende artikler er produsert i nye opplag:

Medlemsnål i sølv	1.050 eks.
Aksjon Rovfugl stoffmerke	1.620 "
Aksjon Rovfugl klebemerke	5.500 "
La naturen gå i arv, klebemerke	10.000 "

KONTAKT MED MASSEMEDIA.

Pressemeldinger.

Antall utsendte pressemeldinger var 14, også denne gangen med størst vekt på energi/vassdragssaker.

Pressekonferanser.

Naturvernforbundet arrangerte en pressekonferanse som tok opp spørsmålet vedr. sur nedbør. Naturvernforbundet ønsket å markere at det på et fagseminar for europeiske miljøvernorganisasjoner i Brussel (1.-2. februar) hadde skjedd "et gjennombrudd for forståelsen av sur nedbørs virkninger på skandinavisk natur, og at omfattende

tiltak for å redusere forurensningene i Europa måtte skje".

Presseomtale.

Gjennom abonnement på presseklipp på stikkordet "Norges Naturvernforbund/fylkeslag-lokallag av Norges Naturvernforbund" har det innkommet 2.902 klipp fra de viktigste avisene landet rundt. Det er gledelig at fylkeslagenes og mange av lokallagenes arrangementer har vært godt dekket i lokalpressen.

Landsmøtet i Grong (18.-19. juni).

Landsmøtet i Grong samlet journalister fra 7 aviser og NRK/radio og Fjernsynet. I tillegg til NTB-meldingene som gikk ut fra møtet sendte forbundet ut egne meldinger til lokalpressen med fotos av de lokale tillitsrepresentanter som deltok på landsmøtet.

MØTER, SEMINARER, KURS m.v.

Oppstarting, kronerulling for vassdragsvern.

I forbindelse med Naturvernforbundets oppstarting av kronerulling for vassdragsvern, ble det arrangert et møte i Frydenlund Brygge der pressen og en rekke mennesker kjent for et offentlig engasjement i naturvernsaken møtte frem. Møtet fant sted 15. september og samlet rundt 50-60 personer. Her ble de aktuelle sakene (Breh Saltfjellet/Svartisen og Etna-Dokkavassdraget) belyst, foruten at en del av deltakerne bidro til kronerullings-stemming.

Tilsvarende arrangement skjedde også gjennom en del av våre fylker og lokallag, i første rekke Sør- og Nord-Trøndelag Naturvern, Nordland Naturvern, Vestlandske Naturvernforening, Telemark Naturvern Møre og Romsdal Naturvern. Arrangementene ble godt dekket av pressen og det kom inn over 50 presseklipp på saken. Ved årsskiftet var samlet inn rundt kr. 60.000,-.

Vassdragsvernseminar - Brimi Fjellstuge, Vågå.

I tiden 29.-31. januar ble det arrangert et vassdragsvernseminar på Brimi Fjellstuge i Vågå for Naturvernforbundets fylkeslag og de frie vassdragsverngruppene. Seminaret hadde rundt 50 deltakere som tok opp spørsmål innen konsesjonsbehandlingen ved en vassdragsreguleringssak, prognoseberegninger, alternative energiformer m.v., samt plan for vassdrag, vassdragsreguleringsloven foruten den organiserte

sjon:
semi
verne
i Al
(NNV
DELTA
Sur i
På h
Den l
Verde
Turis
Natur
ir
å
na
S,
g
ke
Grup
de v
skape
nia.
Sver
NATUR
Konta
Natur
Kirke
verne
Konfe
for s
enkel
og ar
Konfe
ved å
under
Konfe
avvik

sjonsmessige strategi for vernearbeidet. Som foredragsholdere på seminaret møtte Ragnhild Sundby (NNV), Haakon Thaulow (Miljøverndepartementet), Ketil Lund (NNV's prosessfullmektig i Alta-saken), Thor Midteng (NNV), Per Valset (NNV), Torbjørn Paule (NNV) og Sylvi Struksnes (NNV).

DELTAKELSE I ANDRE ARRANGEMENTER.

Sur nedbør - informasjonskampanje.

På høsten ble "Informasjonsgruppen mot sur nedbør" etablert. Den består av informasjonsmedarbeidere fra følgende organisasjoner: Verdens Villmarksfond, Norges Jeger- og Fiskerforbund, Den Norske Turistforening, Det Norske Skogselskap, Natur og Ungdom og Norges Naturvernforbund. Gruppen har som målsetting å

informere utvalgte målgrupper nasjonalt og internasjonalt om årsaker og årsakssammenhenger til sur nedbør, virkninger på natur og miljø foruten nødvendigheten av konkrete tiltak mot S_2O og NO_x -forurensningene slik det blant annet er fremkommet gjennom samarbeidet innen FN's økonomiske komite for Europa (ECE-konvensjonen for langtransporterte luftforurensninger).

Gruppen har lagt opp en arbeidsplan for arbeidsåret 1982/83 der de viktigste kampanjetiltakene i 1982 har vært tilegnelse av kunnskaper og kartlegging av informasjonskanaler i Europa og Storbritannia. Informasjonsgruppen har nær kontakt med en tilsvarende gruppe i Sverige og med det norske Miljøverndepartementet foruten Statens Naturvårdsverk, Sverige.

Kontaktkonferanse om miljøvernundervisning og "Miljø -85".

Naturvernforbundet arrangerte sammen med Miljøverndepartementet og Kirke- og undervisningsdepartementet en kontaktkonferanse om miljøvernundervisning i tiden 17.-19. november i Bø i Telemark.

Konferansen samlet ca. 50 deltakere fra hele landet, representanter for skoledirektørene, fylkeskontaktgruppene for miljøvernundervisning, enkelte skoler som gjennomfører prosjekter i miljøvernundervisning og andre interesserte.

Konferansens formål var å motivere lærere for miljøvernundervisning ved å informere om nye ideer og planer og vise hvordan miljøvernundervisningen kan drives i praksis.

Konferansen planla og trakk opp linjer for virksomheten fram til avviklingen av "Miljø -85".

"Miljø -85" er en internordisk konferanse om miljøundervisning som skal holdes i Oslo våren 1985. Kontaktutvalget drøftet og utarbeidet i desember en organisasjonsmodell for avvikling av "Miljø -85". I følge denne er NNV representert i Arbeidsutvalget sammen med Miljøverndepartementet, Kirke- og undervisningsdepartementet, Kultur- og vitenskapsdepartementet og Universitetet i Oslo. NNV er også representert i informasjonsutvalget for "Miljø -85". Informasjonsutvalget skal lage en avis som skal spres til alle norske skoler og skolelærere i året. Stoffet til dette bladet ble innhentet og skrevet ut i november/desember.

Østlandske Lærerstevne.

NNV deltok også i år med stand på Østlandske Lærerstevne 22. oktober. Gratis materiell ble delt ut, og det ble drevet salg av NNV's publikasjoner, kalender, kort, merker etc.

ANDRE INFORMASJONSSAKER.

Meningsmåling "Norges Naturvernforbund".

Norges Naturvernforbund foretok i tida februar/mars en meningsmåling for å lodde folks kjennskap og innstilling til Naturvernforbundet og naturvern. Målingen ble foretatt av Norges Markedsundersøkelser og Analyse. Med utgangspunkt i 9 forskjellige organisasjoner med ideelt formål ble det stilt spørsmål om kjennskap til organisasjonene og betydningen av deres arbeidsområde. Videre ble folks vilje til oppslutning om organisasjonene i form av medlemskap eller annen støtte også undersøkt. Målingen falt svært godt ut for Norges Naturvernforbund. 93% av de spurte hadde hørt om eller hadde kjennskap til forbundet. Hele 59% mente at Naturvernforbundet arbeidet innen et viktig saksfelt og så mange som 43% kunne tenke seg å støtte Norges Naturvernforbund gjennom medlemskap eller på annen måte.

D. Norges Naturvernforbund

Oversikt over kretsforeningene

Natur og Ungdom

Stenersgt. 16, Oslo 1

Leder: Håkon Vennemo

Østlandske Naturvernforening

Akersgt. 63, Postboks 8268 Hammersborg, Oslo 1

Formann: Bredo Berntsen, Oslo

Sekretær: Anne Grete Haune

Østfold Naturvern

Postboks 1151, 1601 Fredrikstad

Formann: Roar Eilertsen, 1600 Fredrikstad

Sekretær: Guri Sandøy, 1700 Sarpsborg

Buskerud Natur- og Miljøvernforening

Postboks 2213 Strømsø, 3001 Drammen

Formann: Erling Jarl Johnsen, 3400 Lier

Sekretær: Tore Berg, 3000 Drammen

Hedmark Naturvern

2436 Våler i Solør

Formann: Karin Smeby Schjerven

Oppland Naturvern

Postboks 454, 2601 Lillehammer

Formann: Lars Helling, 2600 Lillehammer

Vestfold Naturvern

Postboks 319, 3251 Larvik

Formann: Ketil Hofgaard, 3136 Melsomvik

Sekretær: Maryon Archer, 3250 Larvik

Telemark Natur- og Miljøvern

Postboks 1077 Gimsøy, 3701 Skien

Formann: Inge Lien, 3864 Rauland

Aust-Agder Naturvern

Boks 1031, 4801 Arendal

Formann: Nils Petter Walle, 4900 Tvedestrand

Vest-Agder Naturvern

Postboks 718, 4601 Kristiansand

Formann: Ole J. Kobbe, 4772 Hæstadsvingen

Rogaland Naturvern

Postboks 441, 4001 Stavanger

Formann: Karl H. Bryne, 4040 Madla

Sekretær: Solveig Nyberg, 4000 Stavanger

Vestlandske Naturvernforening

Postboks 1201 Bryggen, 5001 Bergen

Formann: Frode Bekkestad, 5050 Nesttun

Sekretær: Ingjerd Waale Næss, 5000 Bergen

Sogn og Fjordane Naturvern

Formann: Erik Solheim, 6875 Innvik

Møre og Romsdal Naturvern

Adj. Dørumsgt. 13, 6400 Molde

Kontaktpersoner: Vigdis Mørkedal, Inger J. Pettersen

Sør-Trøndelag Naturvern

Sverresgt. 1, 7000 Trondheim

Formann: Carl S. Bjurstedt, 7000 Trondheim

Nord-Trøndelag Naturvern

Formann: Olaug Nestvold, 7650 Verdal

Sekretær: Gisle Buvarp, 7650 Sakshaug

Nordland Naturvernforening

Postboks 250, 8001 Bodø

Formann: Nils Gullestad, 8000 Bodø

Troms Naturvern

Skolegt. 41, 9000 Tromsø

Formann: Sigmund Spjelkavik, 9020 Tromsdalen

Finnmark Naturvern

Pasvikveien 39, 9900 Kirkenes

Formann: Roy Karlsen

Sekretær: Sigbjørn Sildnes

Faste

ENERG

Ragnh

Olav

Jan B

Karl

Karl

Terje

Widar

Gener

GIFT-

Ragnh

Tore

Torge

Morte

Toral

Olav

Gotfr

Gener

JURID

Ragna

Morte

Inge

Carl

Eva F

Eivin

Anne

Ketil

Gener

REDAK

Bredo

Ander

Trond

Ragna

Espen

Gener

Redak

SKOLE

Sisse

Sigmu

Liv K

Ola N

Leif

Edvin

Gener

Infor

Skole

INFOR

Ivar

Jo Ra

Stein

Kåre

Svein

Bård

Gener

Redak

Infor

Faste komiteer

ENERGIKOMITEEN:

Ragnhild Sundby
Olav Benestad
Jan Borring
Karl H. Bryne
Karl Georg Høyer
Terje Larsen
Widar Myhrer
Generalsekretøren

GIFT- OG FORURENSNINGSKOMITEEN:

Ragnhild Sundby
Tore Aune
Torgeir Gillebo
Morten Laake
Toralf Metveit
Olav Skulberg
Gotfred Uhlen
Generalsekretøren

JURIDISK KOMITE:

Ragnar Vik
Morten Aspaas
Inge Lorang Backer
Carl August Fleischer
Eva Funder Fleischer
Eivind Smith
Anne Grete Haune
Ketil Lund
Generalsekretøren

REDAKSJONSKOMITEEN:

Bredo Berntsen
Anders Goksøyr
Trond A. Svensson
Ragnar Vik
Espen Wähle
Generalsekretøren
Redaktøren

SKOLEKOMITEEN:

Sissel Dobson
Sigmund Haugsjå
Liv Knatten
Ola Nesland
Leif Sandveen
Edvin Svella jr.
Generalsekretøren
Informasjonssekretøren
Skole- og Studieseekretøren

INFORMASJONS- OG MEDIEKOMITEEN:

Ivar Moen
Jo Randen
Stein Selfors
Kåre Tannvik
Svein Tornås
Bård Michalsen
Generalsekretøren
Redaktøren
Informasjonssekretøren

Midlertidige utvalg

AKSJON ROVFUGL - STYRINGSGRUPPE:

Kjell Sandaas, sekretær
Edv. k. Barth
Tore Hansen
Tore Killingland
Magne Midttun
Asbjørn Sollien
Wilhelm Thilesen

KYSTUTVALGET (Oppløst i 1982):

Morten Bronndal
Karl Haglund
Magne Midttun
Nils Røv

ORGANISASJONSUTVALGET:

Ole Jacob Kobbe
Inge Lien
Vidar Lillebø
Arne Tronstad
Per Olav Tveita
Org.sekr.

ØKONOMIUTVALGET:

Jens Anton Andersen
Magne Midttun
Eivind Smith
Inf.sekr.
Generalsekretøren

UTVALG - FRILUFTSLIVET OG

ORIENTERINGSPORTEN:

Ragnar Frislid
Jens Gram
Magne Midttun
Ragnar Vik
Arild Adnem

FEMUNDUTVALGET:

Ragnar Vik, formann
Olav Skulberg
Thore Swingen

HAVETS BIOLOGISKE RESSURSER:

Jens Chr. Holm
Magnar Norderhaug
Nils Røv
Magne Midttun, sekretær

Samarbeid med og representasjon i andre organisasjoner

- 60 -

ALTERNATIV FRAMTID (Oppdragsgivergruppen):

Generalsekretøren, organisasjonssekretøren, energikonsulenten

DET NORSKE SKOGSELSKAP - LANDSMØTET:

Nils Borchgrevink, vararep.: Jens Gram

FØDERASJONEN TIL FREMME AV EUROPEISKE NATUR- OG NASJONALPARKER:

Magne Midttun

HOLD SKJÆRGÅRDEN REN:

Rådet og styret: Generalsekretøren

IUCN - KOMMISJONEN FOR UTDANNING:

Informasjonssekretøren

KONTAKTORGAN FOR MILJØUNDERVISNING:

Kaare Kopreitan

NORDISKA OLJESKYDDSSUNIONEN:

Roar Sæther

NORSK SAMBAND FOR DE FORENTE NASJONER:

Per Olav Tveita

NORSK SKOGBRUKSMUSEUM - REPRESENTANTSKAPET:

Thor Midteng

OPPLYSNINGSUTVALGET OM IEA:

Generalsekretøren

SAMARBEIDSRÅDET FOR NATURVERNSAKER (SRN):

Formenn og generalsekretærer i: Norges Jeger- og Fiskeforbund, Norske Turistforeningers Forbund og Norges Naturvernforbund.

STABILISERING AV ENERGIFORBRUKET I NORGE

(deltakelse i referansegruppen)

Olav Benestad

STUDIEFORBUNDET NATUR OG MILJØ:

Skole- og studiesekretøren

Representasjon i offentlige råd, komiteer og utvalg

DET METEOROLOGISKE RÅD:

Inger Johanne Pettersen

Vararepresentant: Thor Midteng

DIREKTORATET FOR VILT OG FERSKVANNSFISK:

Ragnhild Sundby

FORBRUKERRÅDET - LANDSMØTET:

Gerd Holby

Vararepresentant: Nils Gullestad

POLARRÅDET:

Per Olav Tveita
Vararepresentant: Ragnar Frislid

PRODUKTKONTROLLRÅDET:

Per Flatberg
Vararepresentant: Ragnhild Sundby

RÅDGIVENDE UTVALG FOR REGISTRERING AV FRILUFTSINTERESSER I
10 ÅRS VERNEDE VASSDRAG: avsluttet -82

Thor Midteng

RETNINGSLINJER FOR O-IDRETTENS FORHOLD TIL NATURMILJØ OG
RETTIGHETSHAVERE:

Sekretariatet

SAMARBEIDUTVALG SKOG/VILT:

Magne Midttun

Vararepresentant: Thor Midteng

STYRINGSGRUPPE FOR BESTANDSREGISTRERING AV BJØRN OG JERV:

Hans J. Engan

UTVALG FOR REVISJON AV LAKSE- OG INNELANDSFISKELOVEN:

Honoriam Hamre

Landsstyrets sammensetning etter landsmötet **1982**

(Tallene i parentes angir det år vedkommende er på valg.)

<u>Per Olav Tveita</u> , formann	(1984)
<u>Ragnhild Sundby</u> , viseformann	(1983)
<u>Gerd Holbye</u> (vararep.)	(1983)
<u>Edle Høystad</u>	(1983)
<u>Lars Alhaug</u> (vararep.)	(1983)
<u>Hans Prestbakmo</u>	(1985)
<u>Sigmund Spjelkavik</u> (vararep.)	(1985)
<u>Arne Moksnes</u>	(1985)
<u>Björg Marit Andersen</u> (vararep.)	(1985)
<u>Jens Gram</u>	(1984)
<u>Ragnar Vik</u> (vararep.)	(1984)
<u>Jens Chr. Holm</u>	(1983)
<u>Grete Bæverfjord</u> (vararep.)	(1983)
<u>Inger Johanne Pettersen</u>	(1984)
<u>Ketil Bevanger</u> (vararep.)	(1984)
<u>Honoriam Hamre</u>	(1985)
<u>Johan Rørvik</u> (vararep.)	(1985)

STYREUTVALGET:

Per Olay Tveita
Ragnhild Sundby
Inger Johanne Pettersen

VALGKOMITE:

Bredo Berntsen, Oslo
Ragnhild Sundby, Ås
Vigdís Mørkedal, Molde

Sekretariatet pr. 31. desember

Redaktør Ragnar Frislid (permisjon fra 1/7-82 til 31/12-83)
Kontorassistent Bjørg Huseby (begynt 7/6-82)
Kontorfullmektig Sissel Lerstad (sluttet 9/2-82)
Konsulent Thor Midteng
Konsulent Magne Midttun
Administrasjonssekretær Liv Mile
Kontorfullmektig Per Nasset
Generalsekretær Torbjørn Paule
Kontorassistent Mette Prytz (sluttet 30/6-82)
Konsulent Kjell Sandaas
Informasjonssekretær Sylvi Struksnes
Kontorsjef Roar Sæther (permisjon fra 1/11-81 til 1/5-82)
Organisasjonssekretær Per Valset
Konsulent Arild Ådnem

PÅ ENGASJEMENT:

Dagrunn Danielsen, regnskapssekretær (fra 1/9-81 til 14/5-82)
Terje Larsen, energikonsulent (fra 22/2-82)
Gerd Inger Næss, konsulent (fra 1/12-82)

SIVILE TJENESTEPLIKTIGE:

Rune Aanderaa (dimittert 31/8-82)
Trygve Aas Olsen (begynt 2/12-82)
John Petter Lindeland (dimittert 30/5-82)
Bård Michalsen (begynt (21/1-82)